DOCUMENT RESUME

ED 415 307 UD 032 087

TITLE	Parents.
INSTITUTION	Lao Parents and Teachers Association, Minneapolis, MN.
PUB DATE	1995-00-00
NOTE	46p.; Translated and promoted by the Lao Parents and Teachers Association (Lao PTA), Minneapolis, MN. For related document, see UD 032 088.
AVAILABLE FROM	Lao Parents and Teachers Association, 430 Bryant Avenue N., Minneapolis, MN 55405 (free).
PUB TYPE	Guides - Non-Classroom (055) -- Multilingual/Bilingual Materials (171)
LANGUAGE	English, Lao
EDRS PRICE	MF01/PC02 Plus Postage.
DESCRIPTORS	*Academic Achievement; *Asian Americans; Child Development; Elementary Secondary Education; Family Programs; Lao; *Laotians; Parent Child Relationship; *Parent Participation; Parent Teacher Cooperation; *Reading Readiness; Safety; *School Readiness; Urban Schools

ABSTRACT

This collection presents advice to help parents help their children succeed in school. Information sheets are included from many sources, in English and translated into Lao by the Lao Parents and Teachers Association. The emphasis is on the elementary grades, although some of the materials are useful for parents of high school students. The following information sheets are presented: (1) "Protecting Your Child" (The National Child Safety Council); (2) "Show Your Child that Minutes Can Really Add Up"; (3) "Family Justice System Can Improve Behavior Problems"; (4) "Discipline Is a Little Like the Weather in that Every Body Talks about It, But Not Many Do Much about It"; (5) "10 Things To Teach Kids"; (6) "Busy Parents Can Make a Difference: 20 Ways"; (7) "What Parents Can Do"; (8) "Things To Do To Help Your Children: Give Them These Gifts: Time, Patience, and a Good Self-Concept"; (9) "Ways You Can Help Your Child Learn in School"; (10) "Listening Skills Are Important"; (11) Helping Children To Read and Write"; (12) "Reading to Children Is Important"; (13) "Parent Pledge"; (14) "Parent Quiz"; (15) "Language Is based on Experience, Is Learned through Listening, Improves with Good Models, Requires Practice"; (16) "Reading with Your Children: Five Easy Steps"; (17) "Helping Your Children Become Readers"; (18) "Ten Ways Parents Can Improve Children's Success in School"; and (19) "Words that Discourage, Words that Encourage." (SLD)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED 415 307

ພາຣະຫ້ນ້າທ໌

Parents

ຂອງພ໋ແມ໋ຕ໋ລູກເຕ້ົາ

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

☑ This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.

☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy.

BEST COPY AVAILABLE

PERMISSION TO REPRODUCE AND DISSEMINATE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

Khao Insixiengmay
Lao PTA

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

Translated and Promoted By : *Lao PTA* - Lao Parents and Teachers Association. 430 Bryant Avenue North., Minneapolis, MN 55405., ☎ and Fax: 612/ 374-2447. 612 874 5997

Printed at : *CENTRE for ASIANS and PACIFIC ISLANDERS* . 3702 East Lake Street, Suite 101., Minneapolis, MN 55406., ☎ 612/ 721-0122., Fax : 612/ 721-7054.

UD032087

ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຣູລາວ

ຂໍສະແດງຄວາມຂອບອົກຂອບໃຈເປັນຢ່າງຍິ່ງ

ຕໍ່ ອົງການຈັດຕັ້ງຣັຖມິນິໂຊຕາ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມູນນິທິສາທິນອື່ນໆໃນການສ້າງປຶ້ມ

"ມາຣະຫນ້າທີ່ຂອງພໍ່ແມ່ຕໍ່ລູກເຕົ້າ "

Lao Parents and Teachers Association

(*Lao PTA*)

Expresses its thanks to our donors:

ADC Telecommunications
BTP
General Mills Foundation
Grotto Foundation
Helping Youth Promote Empowerment (H.Y.P.E)
James R. Thorpe Foundation
Metropolitan Regional Arts Council
Minnesota Women's Fund
St. Jonh's of Little Canada
State of Minnesota, Department of Human Services
The Burdick Family Charitable Foundation
The Emma B. Howe Memorial Foundation
The Jay And Rose Phillips Family Foundation
The Mcknight Foundation
The Minneapolis Foundation
The Pillsbury Company
The St. Paul Companies, Inc.
US West Foundation

สาระบาญ

- ວິທີການປ້ອງກັນ ແລະ ຮັກສາລູກຂອງທ່ານ ຕ້ນບາທີ 1
- ສະແດງໃຫ້ລູກຂອງທ່ານຮູ້ວ່າ: ນາທີ ສາມາດເຮັດອັນໃດບ້ຶງຂຶ້ນໄດ້ 3
- ຣະບຽບພາຍໃນຄອບຄົວ ສາມາດຊ່ວຍປັບປຸງ ການປະພຶດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງໄດ້ 5
- ຣະບຽບວິນັຍ ຄືກັບດິນຟ້າອາກາດ ທີ່ທຸກຄົນໄດ້ເວົ້າເຖິງ, ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີຫຼາຍຄົນ ທີ່ຈະເຮັດຫຽັງຫຼວງຫຼາຍໃຫ້ມັນມ່ປ່ານໃດໄດ້ 7
- ສອນເດັກ ສິບຢ່າງ 13
- ພໍ່ແມ່ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຫຽ້ງຍາກນ່າວຽກງານ ສາມາດເຮັດໃຫ້ສິ່ງຕ່າງໆ ປ່ຽນແປງໄປໄດ້ 15
- ພໍ່ແມ່ ສາມາດເຮັດຫຽັງ 17
- ສິ່ງທີ່ຄວນທຳເພື່ອຊ່ວຍລູກຂອງທ່ານ: ມອບຂອງຂັວນເຫຼົ່ານ້ີໃຫ້ແກ່ ເຂົາເຈ້ົາ- ເວລາ, ຄວາມອົດທົນ, ມີຄວາມຄິດສ່ວນຕົວດີ 19
- ວິທີທາງທີ່ທ່ານສາມາດຊ່ວຍລູກຂອງທ່ານຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນ 21
- ຄວາມຊ່ຳນານໃນການຟັງ ເປັນສິ່ງທີ່ສ່ຳຄັນ 23
- ຊ່ວຍໃຫ້ລູກຂອງທ່ານຮູ້ຂຽນ ແລະ ອ່ານ 23
- ອ່ານໃຫ້ລູກຂອງທ່ານຟັງ ເປັນສິ່ງທີ່ສ່ຳຄັນ 25
- ຄ່ຳສັນຍາ ຂອງພໍ່ແມ່ 27
- ຂໍ້ສອບໃຫ້ພໍ່ແມ່ 29
- ພາສາການປາກເວົ້າ ຂຶ້ນກັບປະສົມການ ຊຶ່ງຮຽນດ້ວຍຈາກການຟັງ, ການ ຂຍາຍຕົວເປັນແບບຢ່າງອັນດີ, ຕ້ອງການການປຶກແອບ 31
- ພຍາຍາມອ່ານຫນັງສືກັບລູກຂອງທ່ານ: ຫ້າຍາດກ້າວທີ່ງ່າຍໆ 35
- ຊ່ວຍລູກຂອງທ່ານ ໃຫ້ກາຍເປັນນັກອ່ານ 37
- ວິທີການສິບຢ່າງ ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ພໍ່ແມ່ ສາມາດປັບປຸງນິໄສ່ຳເຮັດຂອງລູກໆໄດ້ 41
- ຄ່ຳເວົ້າ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຫມົດກ່ຳລັງໃຈ, ຄ່ຳເວົ້າທີ່ເຮັດໃຫ້ມີກ່ຳລັງໃຈ 43

CONTENTS

- ◆ Protecting Your Child 2
- ◆ Show Your Child that Minutes can really Add Up 4
- ◆ Family Justice System Can Improve Behavior Problems 6
- ◆ Discipline is a little like the weather in that every body talks about it but not many do much about it 8
- ◆ 10 things to teach kids 14

- Busy Parents Can Make A Difference : 20 Ways 16
- What parents can do 18
- Things to do to help your children : Give them these gifts : time, patience, good self-concept 20
- Ways you can help your child learn in school 22
- Listening Skills Are Important 24
- Helping Children to Read and Write 24
- Reading to Children is Important 26
- Parent pledge 28
- Parent quiz 30
- Language is based on experience, is learned through listening improves with good models, requires practices 33
- Reading with your children : Five Easy Steps 36
- Helping your children become readers 38
- Ten ways parents can improve children's success in school 42
- Words that discourage, words that encourage 44

ວິທີການປ້ອງກັນ ແລະ ຮັກສາລູກຂອງທ່ານ

Protecting Your Child

In the interest of child safety, we are reprinting the following tips on how to protect your children prepared by the National Child Safety Council

- ສອນລູກຂອງທ່ານໃຫ້ຮູ້ຈັກ ແລະ ຈື່ໄດ້ເລກໂທຣ໌ຂອງທ່ານ, ເລກເຂດ (ເລກໂຄດ) , ທີ່ຢູ່ ແລະ ຣະຍະຖນົນຂອງທ່ານ. ພ້ອມດຽວກ່ອນໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ໂທຣະສັບກັບຕາບ້ານຂອງຄົນຂອງ. ຮູ້ໂທຣ໌ຕາເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼືວ່າຮູ້ໃຊ້ເລກ "0" ເພື່ອໂທຣ໌ຕາ ໂອເປຣາຕິ (operator) ໃນກໍຣະນີສຸກເສີນ.
- ເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລູກຂອງທ່ານ ໃນນັ້ນໃຫ້ມີຮູບຖ່າຍປະຈຸບັນ ແລະ ຄຳນິຍາມຮູບຮ່າງລັກສະນະໃຫ້ຣະອຽດ.
- ຈົດຈຳໄວ້ວ່າລູກຂອງທ່ານເຄີຍນຸ່ງຫຽ້ງໃນແຕ່ລະມື້. ບໍ່ຄວນຂຽນຊື່ລູກຂອງທ່ານໄວ້ໃນເຄື່ອງນຸ່ງ ຫຼືປົກຮຽນອື່ນໆ ເພາະລູກຂອງທ່ານອາດຈະຂານຫຼີກອຍ ໃນເວລາທີ່ຄົນແປກໜ້າຮ້ອງຊື່ເຂົາ.
- ໝັ້ນໃຈວ່າລູກຂອງທ່ານ ຮູ້ວ່າຄວນຈະເຮັດແນວໃດ ໃນກໍຣະນີທີ່ຖືກຫຼົງຫຼືແຍກກັນ. ຖ້າວ່າຖືກຫຼົງກັນໃນເວລາທີ່ຊື້ເຄື່ອງຂອງ, ລູກຂອງທ່ານບໍ່ຄວນຊອກຕາທ່ານ ແຕ່ໃຫ້ລາວຣີບຜ່າວໄປຫາເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼືພນັກງານເຮັດວຽກທີ່ຢູ່ໃກ້ ເພື່ອຮອງຂໍຄວາມ ຊ່ວຍເຫຼືອໂດຽດ່ວນ.
- ເລືອກເອົາຄຳເວົ້າຄຳໃດຄຳນຶ່ງ ເປັນກິດລັບໄວ້ ເພື່ອໃນກໍຣະນີມີເຫດການສຸກເສີນ. ລູກຂອງທ່ານບໍ່ຄວນໄປກັບໄປກັບຜູ້ທີ່ບໍ່ຮູ້ໃຊ້ກິດລັບນຳຄອຍຄົວທ່ານ.
- ສຳລັບລູກຂອງທ່ານ ຄວນໃຫ້ມີການແປະໂປ້ລາຍມື (ລາຍຄົນລາຍມື) ໄວ້ ໂດຽທີ່ມີມາຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ກົດໝາຍ ຫຼືຜູ້ຊ່ຽວຊານທາງດ້ານນີ້ ແລະ ອາດສາມາດເກັບກຳເອກສານກ່ຽວກັບແຂ້ວຖ້າມ່ເປັນໄປໄດ້.
- ແນະນຳໃຫ້ທາງໂຮງຮຽນຂອງລູກທ່ານ ແຈ້ງໃຫ້ທ່ານຊາບດ່ວນຖ້າຫາກລູກຂອງທ່ານຂາດ ບ່ໄດ້ໄປໂຮງຮຽນ. ລາຍງານໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ວ່າທ່ານຈະບຸຍາດໃຫ້ໃຜຜູ້ໃດເປັນຜູ້ຮັບສົ່ງລູກຂອງທ່ານຈາກໂຮງຮຽນ. ພຍາຍາມໃຫ້ຜູ້ທີ່ເຄີຽໄປຮັບນັ້ນ ໄປຮັບເອົາທຸກໆມ້.
- ເຕືອນລູກຂອງທ່ານໃຫ້ລູກມີຄວາມຣະມັດຣະວັງ ຕ່ກິລຸຍາຂອງພວກທີ່ລັກພາເດັກນ້ອຍ ທີ່ຫຼອກເດັກນ້ອຍໃຫ້ໄປນຳເຂົາ. ແນະນຳໃຫ້ລູກຂອງທ່ານໃຫ້ຮູ້ຈັກຮັບຜິດຊອບໃນສມາຍຕ່ຳກ່ວານ້ັ້ນ. ມັນເປັນການດີທີ່ສຸດ ຄວນບອກໃຫ້ລູກຂອງທ່ານບ່ໃຫ້ສົນໃຈກັບພວກທີ່ມີລັກສະນະອັນຕຣາຍເຫຼົ່ານັ້ນ.
- ກວດກາເບິ່ງເສັ້ນທາງໄປ ແລະ ກັບຈາກໂຮງຮຽນຂອງລູກທ່ານ. ບອກໃຫ້ມີຄວາມຣະມັດຣະວັງຕ່ຈຸດອັນຕຣາຍຕ່າງໆ ໂດຽສະເພາະແມ່ນຕາມຖນົນສາຍນ້ອຍ, ບ່ອນຈອດລົດທີ່ເປົ່າຫວ່າງ ແລະ ຈຸດອື່ນໆ... ແນະນຳໃຫ້ພວກເຂົາຄວນເຮັດແນວໃດ ຖ້າມີຄົນແປກໜ້າຕິດຕາມ ຫຼືເຂົ້າມາໃກ້ພວກເຂົາ.
- ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສນັບສນຸນ ໃຫ້ເພື່ອນບ້ານຂອງທ່ານເຂົ້າປະກອບ ໃນແຜນການ " ສ້າງໃຫ້ເຮືອນເປັນແຂກປອດໄພ ". ສ້າງໃຫ້ເຮືອນມີກາຍເປັນບ່ອນປອດໄພ ເພື່ອເດັກນ້ອຍຈະໄດ້ມີບ່ອນເຊື່ອງມ້ອາອາໄສ ໃນເວລາທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ.

ແປ ແລະ ພິມເຜີຍແຜ່ໂດຽ : ສມາຄົມພ່ແມ່ ແລະ ຄຣູລາວ

Translated and Promoted by : Lao PTA. 430 Bryant Ave. N. Minneapolis, MN 55405. ☎ and Fax : 612 / 374-2447

PROTECTING YOUR CHILD

In the interest of child safety, we are reprinting the following tips on how to protect your children prepared by the National Child Safety Council

NATIONAL CHILD WATCH CAMPAIGN™

1. Teach your child your telephone number, area code, your full address, and how to use the telephone to call home, a law enforcement officer, or dial "0" for operator in an emergency.

2. Keep an up-to-date file on your child, include a recent photograph and a physical description.

3. Make a mental note of the clothes your child wears every day. Avoid putting your child's name on clothes or books. Children may respond to a stranger who calls them by name.

4. Be sure your child knows what to do in case your become separated. If separated while shopping, your child should not look for you, but go immediately to the nearest clerk and ask for assistance.

5. Choose a secret code word in case of an emergency. Your child should never go with anyone who does not know the code word.

6. Have a set of your child's footprints or fingerprints taken by local law enforcement or qualified professionals, and be able to locate dental records if necessary.

7. Instruct your child's school to notify you immediately if your child is absent. Inform the principal who is authorized to pick your child up from school. Try to have the same person every day.

8. Alert your child to the many tactics used by possible abductors to lure children away with them. Advise them how to respond in these situations. It is best to ignore these dangerous people.

9. Check your child's route to and from school. Call attention to any dangerous spots, such as vacant lots, alleyways, etc. Advise them what to do if a strange person follows or approaches them.

10. Encourage neighbors to participate in a "safe home" program. Establish safe homes where children can go for help.

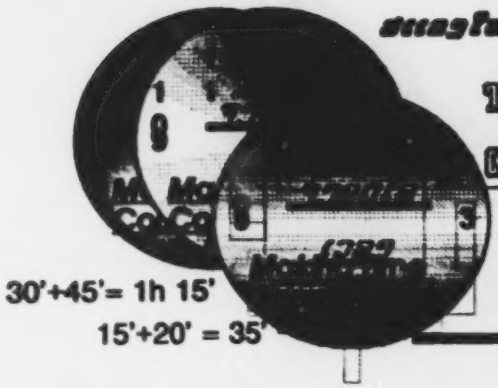

ບາທີສາມາດ ເຮັດຍັບໃຍບຶ່ງຂຶ້ນໄດ້

Show Your Child That Minutes Can Really Add Up

ບຶ່ງໃນຈຳນວນຍິດຮຽນຍັນລ້ຳຄ່າ ຄືທ່ານສາມາດສອນລູກຂອງທ່ານ ໃຫ້ຮູ້ຈັກນຳໃຊ້ ເວລາໃນແຕ່ລະນາທີໃຫ້ເປັນປໂຍດ. ຖ້າທ່ານມີເວລາປະມານຕ້ານາທີ ຫຼືລ່ຳຮິດເມ ເພື່ອຈະໃຫ້ລູກຂອງທ່ານໄປໂຮງຮຽນ, ທ່ານອາດຈະເວົ້າກັບລູກຂອງທ່ານວ່າ = ເຮົາມາສກິດຄ່ຳ ຄ່ຳສັບກັນເທາະ ".

ຖ້າທ່ານໄປກັບລູກ ກ່ຳລັງລຽນແຖວຢູ່ທະນາຄານກ່ຕາມ, ກ່ຖາມເລກກັບເຂົາ ຈັກສອງສາມຂໍ້.

ເວົ້າສະເໝາະ ເວລາຢູ່ເຮືອນ ກ່ໃຫ້ໃຊ້ແບບວິທີການແບບດຽວກັນ. ຖ້າລູກຂອງທ່ານກ່ຳລັງລ່ຳຖ້າເບິ່ງລາຍການໂທຣະທັດ ທີ່ລາວໂປດປານ ກ່ຄວນບອກໃຫ້ລູກໄປລ້າງຖ້ວຍເສັ້ຽກ່ອນ.

ລາວຈະໄດ້ຮຽນໃຊ້ເວລາຫວ່າງເປ່ຳອັນສັ້ນໆເປັນຂັ້ນໆໄປ ເມື່ອຈະເຮັດສ່ຳເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງນຶ່ງທີ່ລາວຕ້ອງການຢາກເຮັດ.

ຊຸກຍູ້ລູກຂອງທ່ານ Motivating Your Child

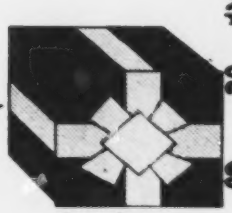

ສລອງກັນໃນທຸກໆເດືອນກັບລູກ ຂອງທ່ານ

Celebrate Each Month With Your Children

ເດັກນ້ອຍຫ້ວຫຼາຍມັກມີທິການ-ປະເມນີ. ຕາມຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ ນັກຊ່ຽວຊານຫຼາຍຄົນ ເຊື່ອກັນວ່າ ມີທິການສາມາດ ຊ່ວຍຮັກສາຄອບຄົວໃຫ້ເປັນອັນນຶ່ງອັນດຽວກັນໄດ້.

ມີທິການມ່ວນຊື່ນມີທີນຶ່ງ ຈະເລີ້ມເຮັດຂຶ້ນທີ່ເຮືອນຂອງທ່ານເອງ ບາງເທື່ອອາດຈະສລອງມື້ຫ່ຳອິດຂອງທຸກໆເດືອນກ່ໄດ້ ທ່ານຈະຕ້ອງວາງແຜນຈັດຫາເຂົ້າເປັນພິເສດຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃນພຽງແຕ່ມື້ນັ້ນເທ່ຳນັ້ນ. (ອາດຈະເປັນອາຫານທີ່ແປກໆ ຫຼືສິ່ງທີ່ພວກລູກໆຫ້ວຫຼາຍມັກຮັປທານ).

BEST COPY AVAILABLE

ຈັດພິມ ແລະ ເຜີຍແຜ່ : ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຸຣູອາ
Printed and Promoted by : Lao PTA. 430 Bryant Ave. N. Minneapolis, MN 55405., ☎ and Fax : 612/ 374-2447
ເອກສານຕົ້ນຍບ : Origine : Parents make the difference! March 1995., Vol. 6, No 7., Pg 1
Copyright © 1995 The Parents Institute

7

Making time count

Show Your Child That Minutes Can Really Add Up

One of the most valuable lessons you can teach your child is how to use small bits of time. If you have five minutes before she needs to leave for the school bus, say, " Let's run to your spelling words."

If you find yourselves waiting in the line at the bank, ask her a math problem or two.

At home use the same techniques . If she's waiting for her favorite TV program to begin, ask her to empty the dishwasher.

Gradually, she'll will learn that the things she does in these bits of time leave her longer blocks of time to do what she needs to do.

Motivating your child

Celebrate Each New Month With Your Child

Children love traditions. In fact, some experts believe that traditions can help hold a family together.

On fun tradition to begin at your house might be to celebrate the first day of each new month. You might plan a special dinner that you only serve this day. (It might even be something silly-like a pizza with candles.)

7A

Family Justice System Can Improve Behavior Problems

ລະບຽບ ພາຍໃນຄອບຄົວ ສາມາດຊ່ວຍປັບປຸງ ການປະພຶດ ທີ່ບໍ່ດີ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ ໄດ້

ຄອບຄົວທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄວາມສຸກ ບໍ່ແມ່ນຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ໂດຍບັງເອີນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມາ ຄືກັບອາຄານທີ່ມີແບບແປນໂຄງສ້າງ ແລະ ຮາກຖານອັນແຂ້ນແກ່ນ.

ທ່ານ Richard ແລະ Linda Eyre ຊຶ່ງເປັນພໍ່ແມ່ທີ່ມີລູກເຕົ້າຄົນ ໄດ້ເປັນແຂກທີ່ຖືກເຊີນເຊີນ ໃນລາຍການຄອບຄົວທາງໂທລະທັດ ປະຈຳອາທິດໄດ້ກ່າວວ່າ : " ກ້ອນບລັອກຂອງອາຄານ ປຽບເໝືອນຂໍ້ລະບຽບຂອງຄອບຄົວ. ຖ້າເດັກນ້ອຍຫາກບໍ່ມີລະບຽບວິໄນ ຫຼືຂາດມາດຖານດ້ານຄຸນສົມບັດ ໃນການປະພຶດປະຕິບັດ ກໍສາມາດທຳລາຍຄອບຄົວໃຫ້ແຍກອອກຈາກກັນໄປໄດ້. "

ໃນເມື່ອມີກົດລະບຽບພາຍໃນຄອບຄົວ, ມັນກໍເຮັດໃຫ້ເດັກນ້ອຍ ຮູ້ສຶກສົນໃຈງ່າຍຂຶ້ນ. ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາຈະປະຕິບັດ ຫຼືບໍ່ນັບຖືກົດລະບຽບກໍຕາມ ແຕ່ມັນກໍເປັນວິທີການ ທີ່ເຮັດໃຫ້ພໍ່ແມ່ຄຸ້ມຄອງໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກົດລະບຽບພາຍໃນຄອບຄົວ ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ເດີນຕາມຕ້ອງ :

❶ <u>ໃຫ້ລູກທຸກຄົນໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ</u> ສະແດງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ ແລະ ຈຸດປະສົງຂໍ້ສເນີຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການສ້າງກົດລະບຽບພາຍໃນຄອບຄົວຂຶ້ນ. ພາຍຫຼັງທີ່ເຂົາເຈົ້າຕົກໃຫ້ຄຳເຫັນ ກໍຂຽນເປັນຂໍ້ລະບຽບຂຶ້ນໃສ່ໃນເຈ້ຍແຜ່ນນຶ່ງ ພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ທີ່ວ່າ:

- ❖ *ການຮ້ອງຂໍ :* ຕ້ອງຂໍຄຳອະນຸຍາດຈາກພໍ່ແມ່.
- ❖ *ການຟັງຄວາມ :* ຕ້ອງເຊື່ອຟັງ ຫຼືປະພຶດໃຫ້ຄຳໂອວາດຕັກເຕືອນຂອງພໍ່ແມ່.
- ❖ *ຄວາມເປັນລະບຽບ:* ຈະຕ້ອງມັດຕົນເອງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຫ້ອງນອນ ເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຕາມຄວາມຕ້ອງການ.
- ❖ *ຄວາມສຸພາບ:* ບໍ່ມີການຊົກຕ່ອຍຕີກັນ, ບໍ່ຮ້ອງໂຮຫຼືບິນຜາດ.
- ❖ *ການນັບຖື :* ເປັນຄົນສຸພາບອ່ອນໂยน ເຄົາຣົບນັບຖືພໍ່ແມ່ ແລະ ຄົນອື່ນ.

❷ <u>ໃຫ້ມີການລົງໂທດ ແລະ ບ້ອງບ່ຽນຣະເບີນ ຢ່າງເໝາະສົມ :</u> ການລົງໂທດທີ່ມີລັກສນະຈັດໂນມັດ, ທັນທະນະຊາດ ແລະ ກ່ຽວພັນກັບລັກສນະຄົນຈົ່ງແມ່ນການລົງໂທດໃຫ້ເປັນໄປແບບງ່າຍໆ ເພື່ອເຮັ້ນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຈົດຈຳ, ເຂົ້າໃຈກົດລະບຽບໄດ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ເລີກເຊື່ອງກ່ວາເກົ່າ. <u>ຕົວຢ່າງ :</u> ຖ້າຫາກລູກຄົນໃດຄົນນຶ່ງ ຂາດຄວາມນັບຖືຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຈະຕ້ອງໃຫ້ປະຕິບັດຄືງ ດັ່ງກ່າວຄົນ, ເວົ້າຄົນໃຫມ່ ດ້ວຍການໃຊ້ຖ້ອຍຄຳອັນໃຫມ່ທີ່ເໝາະສົມ. ຫຼືວ່າເດັກນ້ອຍໄປບ່ອນໃດບ່ອນນຶ່ງ ໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ຂໍອະນຸຍາດ ເທື່ອຕໍ່ໜ້າກໍບໍ່ຄວນໃຫ້ໄປອີກ.

<u>ແປ ແລະ ຈັດພິມເຜີຍແຜ່ໂດຍ :</u> ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຣູລາວ
<u>Translated and Promoted by :</u> Lao PTI . 430 Bryant Ave N
Minneapolis, MN 55405 . ☎ and Fax 612/ 374-2447

<u>ເອກສານອ້າງອີງ :</u> Richard & Linda Eyre " The Secrets of Happier, Healthier Families ".
Bottom Line Personal, November 1994. (POBox 58446, Boulder, CO 80322)
<u>ເອກສານອ້າງອີງ</u> Parents® make the difference! March 1995 Vol 6, No 7 pg 1
Copyright « 1995 The Parents Institute

Family Justice System Can Improve Behavior Problems

Strong and happy families don't just happen. They are built. Like a building, they have a strong infrastructure-a set of systems that keeps a family on track.

A critical building block is a family legal system. If children don't have rules or standards for behavior, it can tear a family apart, say Richard and Linda Eyre, parents of nine children and hosts of a national weekly family TV program

When they are laws, it is easy for children to make decisions-either they obey the laws or they don't. And it is easier for parents to administer discipline.

To get a family system up and running.

1. Involve your kids in making the laws. Talk about family rules and their purposes. After you have your kid's input, write the laws on a sheet of paper under the following headings:

. **Asking.** Getting permission from parents

. **Obedience**. Following parents' directions.

. **Order.** Keeping yourselves and your room tidy.

. **Respect.** Being polite to parents and others.

2. Create appropriate penalties and reward. The more automatic, natural and matter-of-fact the penalties are , the easier they are to remember and enforce.

Examples: Someone who is respectful must start over and rephrase what he is trying to say. Or if a child goes somewhere without asking, he is not allowed to go next time.

ระบຽบวิมัย

ฉม่นถ้ารถิภัยถึนฟ้าอากาถที่ทุภถึนได้เว้าเถิว
ฉต่ภ่ย่มิฐายถึนที่จะเธ็ดหรัวฐวงฐายใต้มันผ่ปานใดได้
***Discipline* is a little like the weather in that everybody talks about it but not many do much about it**

มาระตบ้าที่ มวกเธิา (ม่ี่ฉม่ ฉละ ถรู) ส้างขึ้นมา ฉม่นเผื่อช่วรให้เด็กได้:

- เธ้าใจในถวามอาถสามาถ ฉละ ขอบเขถกำนิถของเธิา.
- รู้ปับถิวเธ้าในสพาบภาบถำธิวชิวิถฉบบใหม่
- รู้ชอภหาถ่ำถอบ เพื่อฉภ้ไขข้ข้องใจ
- ธรบรู้จักภาบตัดสินใจ
- ขยายถวามสลาถ, ถวามอาถสามาถ เพื่อเอิาถิวเธ้าให้ถุ้นเถ็ยภับถอบถิว, โธงธรบ ฉละ อื่นๆ...

DISCIPLINE

INSTRUCTION
TRAINING OF THE MIND
BODY
MORAL FACULTIES
SUBJECTION TO AUTHORITY
SELF-CONTROL
TO TRAIN
TO IMPROVE BEHAVIOR BY
JUDICIOUS PENAL METHODS
PUNISHMENT GIVEN AS A
CORRECTION

1. If the misbehavior annoys you, the reason the child has is to get attention.

IGNORE THE BEHAVIOR, but give the child some attention as soon as the misbehaver stops and the child starts doing something that you like.

2. If the misbehavior makes you angry, the reason the child has is to get power; to get his or her own way.

First, decide if you HAVE to win. Many times your reason to show your power is not worth the fight. It is good for a child to feel powerful as long as it is not destructive to people or things.

If you must set limits and stop the behavior, GET OUT OF THE PERSONALITY STRUGGLE by using rules and consequences: time out; penalties; punishment; but NOT HITTING! Hitting a child teaches the child to hit others who are smaller. You can even have the child set some of the rules and help enforce them. It is important not set so many rules they can't be remembered.

3. If the misbehavior hurts you, the reason the child has is revenge, to get even with you.

State your feelings clearly, briefly, and simply. Discuss your mutual concerns; what kind of a family do we want; what kind of relationship do we want; what considerations are necessary to have it. Point out how it feels to be hurt and how it feels to be helpful, kind, happy. Discuss thing that hurt others and that make others feel happy and how you feel when you do these things.

4. If the behavior makes you despair and wonder whatever will happen, the reason the child has is to show feelings of inadequacy.

Find ways to encourage and empower your child. Compliment NOT on good behavior or on pleasing you but on real accomplishment for the reason that child liked doing it and liked the outcome in that was useful, beautiful, good learning, etc.

ระบบวินัย
ภาบฉะบำ ฉละ สั่งสอบ
ภาบเป็กอิบธิบ ฉละ ยิ่มสอบฉบวดิด
ภาบเป้บดิบเป้บดิว
เป็กปิบตู่ดูอบใบตัมมะจะธิยา
ถวามสามาถใบภาบบำใช้สิถติ
ภวถภา ฉละ ถวบถุมด้วยดิบเอว
เมื่อเป็กฉอบ
เมื่อปับปุวมิดถิภัมให้ดีขึ้บ ด้วยวิธีภาบบำใช้ภิถระบบเป้บภาบตัดสิบ
ภาบลิวโหดซ่อ ยะธัดให้เภิดมีภาบตัดฉภ้

ถ้าเด็กบ้อยตากบ่ฟังถวามต่าบ, เตดบิบก่ถิ เอิาถ้อวภาบให้มีถวามอิบใจ ฉละ เอิาใจใส่เอิา. บ่ถวบอิบใจต่ภาบปะมิดของเด็กอับบั้บ, ฉถ่ก่ถวบเอิาใจใส่ถ่เอิา มายถ้วบที่เอิาปุดเอิาภาบปะมิดที่บ่ถิ ฉละ เอิาก่ได้เล็้มกะต่ำใบสิ่วที่ต่าบมัก.

ถ้าภาบปะมิดที่บ่ถิเอิ้าบั้บ เธัดให้ต่าบใจร้าย, เตดบิบก่ฉม่บ เด็กได้อิทิพิบ เมื่อว่าเอิาจะได้เธัดหรั้วได้ตามใจของ.

- ใบเบื้องถิ้บ ก่ถัดสิบใจเธัด ถ้าว่าต่าบถ้องเอิชนะได้. ส่วบลูาย เตดบิบของต่าบซึ่วฉแดวออกให้เด็บอิทิพิบ บ่สามาถภุมถ่าได้ใบภาบตฺู่้. มับก่เป้บภาบถิสำลับเด็ภ ที่จะธู้สึภว่าดิบเอวมีอิทิพิบ ถ้าตาภว่ าถวามธู้สึภบั้บ จะบ่เป้บสิ่วที่จะไปต่ำลายผู้ถิบหรือวัดถุอื่บ.

- ถ้าต่าบตากปากกำบิดของเฉถ ฉละ ปุดเอิาภาบกะต่ำที่บ่ถิบั้บ, บ่ถวบ เอิาเธ็้องส่วบถิวเอิ้าไปผิวมับ ถวบบำใช้ภิถระบบลูาๆอ้, กำบิดเวลา ก่าว เถือบ, ลิวโหด ฉถ่บ่ให้ตุบถิเด็ภ. ภาบถิเด็ภบั้บ จะสอบให้เด็ภ ไปถิเด็ภบ้อยบู้ อื่บที่บ้อยก่วาเอิา. ต่าบสามาถช่วบเด็ภกำบิดภิถระบบใดขึ้วอื่บ ฉละ ก่ ช่วบให้เอิาบับถื ฉละ ปะถิบัดภิถระบบอับบั้บ, สิ่วที่สำถับที่สุด ต่าบบ่ถวบวาว ภิถระบบลายอ้เถิบไป เพาะเด็ภบ่อากสามาถจื่จำได้ตมิด.

ถ้าภาบปะมิดที่บ่ถิของเอิา เธัดให้ต่าบบ่สบายใจ, เตดบิบก่ฉม่บ เด็ภพยายามเธัดฉภ้ฉถ้บ เพื่อฉะต่ำฉถ้มให้เต็ำตรูมภับต่าบ.

- บอภถวามธู้สึภของต่าบออภมาป่างฉจ่มฉจ้ว, โถรตรั้. ว่าย ฉละ

When you teach your child to depend on your approval to get compliments you raise an adult who cannot make decisions without asking for advice. Teach your child to find pleasure and self esteem in self evaluation: knowing that what was done was good even without getting a compliment; then, he will not have to depend on others to make him or her feel valuable. Wanting to get approval from others is what leads to gang membership.

Remember that your power with your child comes from being the kind of person he can respect because you care about others and their feelings including your child's; because you admire work well done and you say so; because you show your love for your child and spouse by what you say and what you do-- and you say you love them; and because you live and do things in the way that you tell others to live and do.

The power from fear results in hate, not love.

ຖ້າການປະພຶດຂອງເຂົາ ຫາກເຮັດໃຫ້ທ່ານຜິດຫວັງ ແລະ ເສົ້າໃຈ ຈົນທ່ານບໍ່ຮູ້ວ່າ ມີຫຽັງຈະ ເກີດຂຶ້ນ, ເຫດຜົນກໍ່ເພາະວ່າ ເດັກບໍ່ໄດ້ສະແດງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຕົນອອກມາຢ່າງ ເຕັມເມັດ ເຕັມຫນ່ວຍ.

- ຊອກເສັ້ນທາງເພື່ອຫາວິທີ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະໃຫ້ກຳລັງໃຈແກ່ນວກເຂົາ. ການຍ້ອງຍໍ ຈະບໍ່ຍ້ອງ ໃນສິ່ງເຂົາທຳດີແບບປະຈົບປະແຈ ຫຼືເຮັດໃຫ້ທ່ານພໍໃຈໃນສິ່ງນັ້ນ. ແຕ່ຄວນຍ້ອງ ໃນສິ່ງທີ່ເຂົາ ເຮັດສຳເຮັດໄດ້ຢ່າງແທ້ຈິງ ຊຶ່ງເປັນເຫດຜົນທີ່ສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນວ່າ ເດັກໄດ້ ມັກກະທຳ ເພື່ອໃຫ້ເປັນປໂຍດ ແລະ ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງດີງາມ, ຮຽນໄດ້ດີ ແລະ ອື່ນໆ.

- ເວລາທ່ານສອນເດັກ ໃຫ້ຂຶ້ນກັບທ່ານຫາງດ້ານການຕັດສິນໃຈເຮັດ ແຕ່ພໍເຂົາໃຫຽ ຂຶ້ນ, ເຂົາກໍ່ອາດສາມາດ ຮູ້ຈັກຕັດສິນໃຈດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ຂໍຄວາມເຫັນຈາກ ທ່ານ. ສອນໃຫ້ລູກຂອງທ່ານ ໃຫ້ເພິ່ງພໍໃຈ ແລະ ໝັ້ນໃຈໃນຄົວຂອງເຂົາເອງກ່ຽວກັບການຕີ ຣາຄາດ້ວຍຕົນເອງ. ຮູ້ວ່າອັນນັ້ນ ຄວນເຮັດ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບດີ ໂດຽທີ່ບໍ່ຕ້ອງການ ບໍ່ຕ້ອງຂໍ ຄວາມເຫັນຈາກພໍ່ແມ່. ດັ່ງນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່ຂຶ້ນກັບຜູ້ອື່ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຄຸນຄ່າ. ຖ້າເດັກ ນ້ອຍ ລ້ຳໃຫ້ຜູ້ອື່ນເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈໃຫ້ ຈະນຳມາໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄປເປັນລູກນ້ອງຂອງແກ້ງກໍເປັນ ໄດ້.

ຈຳໄວ້ວ່າ ອິທິພົນຂອງທ່ານທີ່ມີຕໍ່ລູກ ນັ້ນແມ່ນເກີດຂຶ້ນມາຈາກຄຸນງາມຄວາມດີທີ່ ເຂົາເຈົ້ານັບຖື ຍ້ອນວ່າທ່ານສະແດງຄວາມຮັກຕໍ່ລູກຂອງທ່ານ ແລະ ສາມີພັນທະຍາ ດ້ວຍການເວົ້າແນວໃດ ກໍກະທຳແນວນັ້ນ, ແລະ ເພາະວ່າທ່ານໄດ້ໃຊ້ຊີວິດເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງນຶ່ງ ຕາມແນວທາງທີ່ທ່ານໄດ້ບອກຜູ້ອື່ນເຮັດຕາມ.

ອິທິພົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການເກງກົວ ແມ່ນຫມາກຜົນຂອງຄວາມກຽດຊັງ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນ ຫມາກຜົນຂອງຄວາມຮັກ.

ສອນເດັກ 10 ຢ່າງ

Things to Teach Kids

❶ ແກ້ໄຂການຜິດຖຽງກັນດ້ວຍວາຈາ ໂດຽບ່ໃຊ້ກຳປັ້ນຫຼືອາວຸດ. ເວລາມີຄົນຜິດກັນ ບ່ຄວນໄປຢືນອ້ອມ ແລະ ເບິ່ງເຂົາເຈົ້າ ເພາະມີຫຼາຍຄົນ ມັນຈະລ້ຳເປ້າໝາຍທີ່ຄິໃຫ້ແກ່ຄວາມຮຸນແຮງ.

❷ ຊອກຮູ້ເສັ້ນທາງຍ່າງອັນປອດໄພ ໃນຄຸ້ມບ້ານ ແລະ ຮູ້ຈັກຄົນຖານທີ່ເພື່ອຂໍ່ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ມີຄວາມຮູ້ສຶກແບບໝັ້ນ ແລະ ຖ້າຮູ້ສຶກຄົນເອງວ່າບ່ປອດໄພແລ້ວ ຣີບອອກຈາກສຖານທີ່ນັ້ນໂດຽໄວທີ່ສຸດ.

❸ ລາຍງານທຸກໆອາຊຍາກັມ ຫຼືມີຄົນຈັບໜ້າສິ່ງໄສ ໃຫ້ຕຳຣວດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ໂຮງຮຽນ ແລະ ພໍ່ແມ່ໃຫ້ຮູ້ບ່ຳ. ສັນໃຈໃຫ້ການເປັນພຍານຖ້າມີຄວາມຕ້ອງການ.

❹ ຢ່າເປີດປະຕູໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນແປກໜ້າ ແລະ ບ່ເຊື່ອໃຈ.

❺ ບ່ຄວນໄປໃສກັບຄົນແປກໜ້າ ແລະ ບ່ເຊື່ອໃຈ.

❻ ຖ້າມີໃຜຢາກເບ່ຍເມົາ, ບ່ຈະເຍ້ົາ ຫຼືນາຍຊູ ກໃຫ້ຕອບປະຕິເສດເຂົາ ແລະ ຫນີໄປໃຫ້ໄກ ອ້ອມກັບບອກໃຫ້ບຸ ໃຜຣ່ທີ່ໄວ້ວາງໃຈໄດ້ໃຫ້ຮູ້ບ່ຳ. ຈົ່ງຈຳໄວ້ມັນບ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍ.

❼ ຢ່າຄົ້ມເຫຼົ້າ ແລະ ນ່ຳໃຊ້ຢາເສບຕິດອື່ນໆ. ຄວນຫນີອອກຈາກສຖານທີ່ ແລະ ຈາກມວນຊົນທີ່ນາກັບມິວລຸມຢູ່ ກັບຢາເສບຕິດນັ້ນໆ.

❽ ຊອກຫຼ້ືນ ແລະ ຮ່ວມຄົນກັບໝູ່ເພື່ອນ ບ່ມັກຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ຢາເສບຕິດ ແລະ ຫຼີກຫນີຈາກຈຸດວຸ້ນວາຍທີ່ຮູ້ກ

❾ ເຂົ້າປະກອບສ່ວນຮັດໃຫ້ໂຮງຮຽນມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີສພາບດີຂຶ້ນ. ຕິດປ້າຍຕ້ານກັບຄວາມຮຸນແຮງ, ຍົກສູງການລວມຊຸມນຸມຕ້ານຢາເສບຕິດ. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໃຫ້ຄຳແນະນ່ຳເພື່ອຕ້ານຄວາມກົດດັນຂອງລ້ຳຄົນ. ແກ້ໄຂການໂຕ ຖຽງຫະເລາະວິວາດກັນດ້ວຍສັນຕິວິທີ. ຖ້າໂຄງການນ້ັຍັງບ່ທັນມີ ຈົ່ງຊ່ວຍລ້ຳໂຄງການນ້ັໃຫ້ເລ້ີມເປີດຂຶ້ນ.

❿ ຊິດຊ່ວຍເດັກນ້ອຍທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍກ່ວາຄົນ ຮຽນຮູ້ ເພື່ອຫຼີກເວ້ັນຈາກອາຊຍາກັມ. ປະພຶດຄົນໃຫ້ເປັນແບບ ຢ່າງທີ່ດີແກ່ເຂົາເຈົ້າ ແລະຂັນອາສາເຂົ້າຊິດຊ່ວຍອົງການຈັດຕ້ັ ເພື່ອປຸດເຊົາອາຊຍາກັມ.

ແປ ແລະ ພິມເຜີຍແຜ່ໂດຽ : ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຣູລາວ

Translated and Promoted by : Lao PTA. 430 Bryant Ave. N. Minneapolis, MN 55405., ☎ and Fax : 612/ 374-2447

ເອກສານຕົ້ນສບ : " Stop the Violence Start Something "., National Crime Prevention Council 1700 K Stret NW., Second Floor., Washington, DC 20006-3817

ເອກສານອ້ ວ ອ ີ : A family Guide < Violence is a learned behavior. It can be unlearned. Turn Off The Violence., POBox 27558., Minneapolis, MN 55427., ☎ 612/ 593-8041

Parents4/ptvz'95

10 Things to Teach Kids

Settle arguments with words, no fits or weapons. Don't stand around and form an audience when others are arguing. A group makes a good target for violence.

Learn safe route for walking in the neighborhood, and know good place to seek help. Trust feelings, and if there is a sense of danger, get away fast.

Report any crime or suspicious actions to the police, school authorities, parent. Be willing to testify if needed.

Don't open the door to anyone you don't know or trust.

Never go anywhere with someone you don't know and trust.

If someone try to abuse you, say no, get away, and tell a trusted adult. Remember it is not a victim's fault

Don't use alcohol or other drugs, and stay away from places and people associated with them.

Stick with friends who are also against violence and drugs, and stay away from know trouble spots.

Get involved to make school safer and better- have poster contests against violence, holding anti-drug rallies, counseling peers, settling disputes peacefully. If there is no program, help start one.

Help younger children learn to avoid being crime victims. Set a good example, and volunteer to help with community effort to stop crime.

Source: " Stop the Violence Start Something";
Natiomal Crime Prevention Council
1700 K Street NW,
Second Floor
Washington, DC, 20006-3817

16

Busy Parents Can Make A Difference

20 ວິທີຊ່ວຍ Ways

ພໍ່ແມ່ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກບໍ່ຫ່ວງຫຼາຍ ສາມາດເຮັດໃຫ້ສິ່ງຕ່າງໆປ່ຽນແປງໄປໄດ້

① ນັ່ງເບິ່ງລູກຂອງທ່ານ ໃນຂະທີ່ພວກເຂົາກຳລັງເຮັດການບ້ານ.

② ກຳນົດຂອບເຂດເວລາ ໃນການເບິ່ງໂທລະທັດຂອງເຂົາ

③ ໃຫ້ໂອກາດແກ່ເຂົາ ໃນການຫ້ອງຫ່ຽວທີ່ໂຮງຮຽນຈັດຂຶ້ນ.

④ ກິນເຂົ້າແລງໃຫ້ພ້ອມພຽງຮຽງໜ້າກັນ.

⑤ ໃຫ້ກຳລັງໃຈ ແລະ ຊຸກຍູ້ ໃນຄວາມສົນໃຈ ແລະ ໃນຜົນສຳເລັດຂອງເຂົາ.

⑥ ຕິດຕໍ່ ແລະ ພົວພັນກັບຄູສອນຢ່າງສໍ່າສະເໝີ ຕລອດໃນສົກປ່ຽນ ເພື່ອຊອກຄົ້ນຫາເສັ້ນທາງອອກໃຫ້ແກ່ລູກຂອງທ່ານ ມີຄວາມກ້າວໜ້າ.

⑦ ລົມກັບຄູສອນຂອງລູກ ແລະ ຄວນໄປຢ້ຽມຢາມໂຮງຮຽນກ່ອນເປີດສົກປ່ຽນ.

⑧ ຂ່າວໃຫ້ຄອຍຄິວ ແລະ ໝູ່ຄູ້ ກ່ຽວກັບຜົນສຳເລັດຂອງລູກຂອງທ່ານ.

⑨ ພຍາຍາມຊອກອ່ານປຶ້ມທີ່ມີຊື່ວ່າ " ຄວນເວົ້າແນວໃດລູກຂອງທ່ານຈຶ່ງຈະຟັງຄວາມ ແລະ ຈະຟັງແນວໃດ ເວລາລູກຂອງທ່ານເວົ້າ " (How to Talks So Your Kids Will Listen and Listen So Your Kids Will Talk) ຊຶ່ງ ຂຽນໂດຽ ທ່ານ Adele Faber and Elaine Mazlish.

⑩ ສົນທນາກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າທີ່ດີຂອງການສຶກສາ ແລະ ໃຫ້ທັສນະກ່ຽວກັບອາຊີບທີ່ດີແກ່ລູກຂອງທ່ານ.

⑪ ເປີດຊ່ອງທາງໃຫ້ລູກຂອງທ່ານໄດ້ມີເວລາ ແລະ ຈັດຫາບ່ອນທ່ຽງສງົບເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນໜັງສື.

⑫ ໂອ້ລົມອັບເດດຖ້ຽກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນ.

⑬ ອ່ານໜັງສືໃຫ້ລູກຟັງ ແລະ ປ່ອຍໃຫ້ລູກຂອງທ່ານໄດ້ເຫັນໃນເວລາທ່ານກຳລັງອ່ານໜັງສື.

⑭ ເຂົ້າຮ່ວມກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເບິ່ງແຍງເດັກ.

⑮ ພຍາຍາມອ່ານປຶ້ມທີ່ມີຊື່ວ່າ : " ມຫາສລາດ " (Megaskills) " ທີ່ຂຽນຂຶ້ນໂດຽ ທ່ານ Dorothy Rich.

⑯ ອາສາສມັກເຂົ້າຊ່ວຍຫ້ອງຮຽນທີ່ລູກທ່ານຮຽນເຊົ້ານຶ່ງຕໍ່ນຶ່ງເດືອນ.

⑰ ເຂົ້າຮ່ວມໃນນິຕິເປີດໂຮງຮຽນ ແລະ ກອງປະຊຸມພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຸ.

⑱ ແຕ່ລະປີພຍາຍາມໄປຢ້ຽມຢາມຫ້ອງຮຽນ ທີ່ລູກທ່ານຮຽນຢ່າງນ້ອຍ 3 ເທື່ອ.

⑲ ຕິດຕໍ່ ແລະ ພົວພັນກັບສະມາຄົມພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຸ.

⑳ ເຂົ້າຮ່ວມສນັບສນຸນ ເບິ່ງການແຂ່ງຂັນກິລາ, ການສແດງສິລປະວັນນະດີ ແລະ ການຫຼິ້ນກິລາ ທີ່ໂຮງຮຽນຈັດຂຶ້ນ.

ແປ ແລະ ພິມເຜີຍແຜ່ໂດຽ : ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຸລາວ
Translated and Promoted by : Lao PTA. 430 Bryant Ave. N.
Minneapolis, MN 55405., ☎ and Fax : 612/374-2447

20 Ways Busy Parents Can Make A Difference

1. Sit with your child while he or she does homework.
2. Limit T.V. watching.
3. Offer to chaperone a class trip.
4. Have nightly family dinners.
5. Encourage your child's interests and talents.
6. Contact your child's teacher regularly throughout the school year to find out how your son or daughter is progressing.
7. Talk to your child's teacher and visit the school before the school year begins.
8. Inform family and friends about your child's successes.
9. Read *How to Talk So Your Kids Will Listen and Listen So Your Kids Will Talk* by Adele Faber and Elaine Mazlish.
10. Discuss the value of a good education and possible career options with your children.
11. Provide your child time and a quiet place to study.
12. Talk positively about school.
13. Read to your child and let your child see you reading.
14. Take a parenting class.
15. Read *Megaskills* by Dorothy Rich.
16. Volunteer one morning a month to help out in your child's classroom.
17. Attend open houses and parent-teacher conferences.
18. Visit your child's classroom at least three times each year.
19. Join the PTA.
20. Be in the audience for school sporting events, concerts and plays.

ພໍ່ແມ່ສາມາດຮັກສາຫົວ
What parents can do

ຖ້ອຍຄຳທີ່ແຂງກະດ້າງ ແລະ ບໍ່ດີສຳລັບເດັກນ້ອຍແມ່ນ:

- ມຶງນ້ຳຈັ່ວແມ່ນໜ້າເວທນາ, ມຶງບໍ່ສາມາດຮັດຫຼັງໄດ້ຖືກຕ້ອງດອກ.
- ມຶງເຮັດໃຫ້ກູໜ້າເບື່ອ– ມຶດດຽວນີ້ (ງັບປາກດຽວນີ້).
- ມຶງບໍ່ສາມາດເປັນລູກຂອງກູໄດ້ດອກ.
- ມຶງເປັນຄົນທີ່ບໍ່ມີຄຸນຄ່າ.
- ນ້ຳບັກ (ອີ) ຊິ່ວ. ມຶງກໍ່ຮູ້ຈັກຟັງຢູ່ບໍ.
- ຄຸນຄ່າມຶງຫຽບບໍ່ເຖິງສິ້ວໃຄໄດ້ດອກ.
- ກູປວດໃຈ ຖ້າມຶງມີຄຸນຄ່າເຕົ່າຫຽມກັບອັນໃດອັນນຶ່ງ.
- ເປັນຫຍັງມຶງຈຶ່ງບໍ່ໄປຊອກຫາບ່ອນອື່ນຢູ່.
- ກູປາຖນາວ່າມຶງບໍ່ຄວນເກີດມາກໍ່ດີ.

ຈົ່ງຈຳໄວ້ວ່າ

- *ຄຳເວົ້າສາມາດເຮັດໃຫ້ເຈັບ ຄືກັບຖືກຕຳຢັ້ນກໍ່ໄດ້.*
- *ຢຸດ ແລະ ຟັງວ່າທ່ານກຳລັງເວົ້າຫຍັງ. ບາງເທື່ອທ່ານອາດຈະບໍ່ເຊື່ອໃນຫູຂອງ ທ່ານເອງ.*
- *ຫາເວລາອອກນອກບ້ານ. ຢ່າລະບາຍອາລົມທີ່ບໍ່ດີໃສ່ລູກຂອງທ່ານ.*

ໃນເວລາເກີດມີບັນຫາ

- ☑ ນັ່ງຄຽງຂ້າງກັບລູກຂອງທ່ານ ແລະ ພະຍາຍາມເວົ້າໂອ້ລົມ.
- ☑ ອະທິຖານເພື່ອລູກຂອງທ່ານ. ຢ່າງນ້ອຍກໍ່ຊອກຫາອັນທີ່ດີຂອງລູກ ກ່ອນຈະເວົ້າອັນຕື່ລາວເຮັດຜິດ.
- ☑ ໃຈເຢັນໆ... ອະນຸຍາດໃຫ້ລູກໄດ້ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ສຶກໃຫ້ແກ່ທ່ານ.
- ☑ ຖາມລູກວ່າ ຈະໃຫ້ທ່ານຊ່ວຍ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າແນວໃດ.
- ☑ ວາງແຜນສະເໝາະ ເພື່ອການປ່ຽນແປງໄປໃນທາງຕິດບວກ.

BEST COPY AVAILABLE

What parents can do...

Some strong negative messages children hear are:

- You are pathetic, you can't do anything right.
- You disgust me -- just shut up.
- You can't be *my* kid.
- You are worthless.
- Hey stupid, don't you know how to listen?
- You are never going to amount to anything.
- I wonder if you will ever amount to anything...
- Why don't you go find some other place to live.
- I wish you were never born.

Remember...

- Words hit as hard as a fist.
- Stop and listen to what you are saying. You might not believe your ears.
- Take time out. Don't take it out on your kid.

When there is a problem...

- Sit down with your child and try to talk.
- Praise your child. Find at least one good thing, prior to telling them what they did wrong.
- Be calm. Allow the child to share his/her feelings.
- Ask how you can support and help them.
- Make a specific plan for positive changes.

- ຟັງເຂົາເຈົ້າເວົ້າ – ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃຫ້ສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ ໄດ້ຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງ.
- ໂອ້ລົມກັບເຂົາເຈົ້າ – ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າສັງເກດ ແລະ ສົນທນາ.
- ຖາມກ່ຽວກັບຫັດຖະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ປ່ອຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕັດສິນໃຈ ແລະ ປະຕິບັດໃນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຕັ້ງໃຈໄວ້.
- ສະແດງຄວາມເຄົາຣົບ ແລະ ຍ້ອງຍໍ ຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມຂອງເຂົາ ຢ່າງສະໝ່ຳສະເໝີ.
- ພາເຂົາເຈົ້າໄປຍັງສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຫໍພິພິທະພັນ, ທະນາຄານ, ສວນສັດ, ສວນສາທາຣະນະ-ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນ, ຫໍສະໝຸດ, ບ່ອນເຮັດວຽກຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ອື່ນໆ.
- ອ່ານໜັງສືໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຟັງ, ເຖິງແມ່ນວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນອ່ານດ້ວຍຕົນເອງແລ້ວກໍຕາມ , ຫຼັງຈາກນັ້ນຫ່ານກໍອ່ານໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຟັງປະມານ 15 ນາທີໃນແຕ່ລະວັນ. ບອກໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເລົ່າເຣື້ອງຄືນ.
- ປ່ອຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າອ່ານສູ່ຫ່ານຟັງ. ບອກຄຳສັບແກ່ເຂົາເຈົ້າ.
- ປ່ອຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເບິ່ງຫ່ານອ່ານ ແລະ ສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ.
- ຫາປຶ້ມອ່ານໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ– ຂອງຂັວນ, ຖ້ານໃສ່ປຶ້ມສ່ວນຫົວ, ບັດສຳລັບຫໍສະໝຸດ, ສາຣະນຸກົມ, ວັຈນານຸກົມ ແລະ ອື່ນໆ.
- ຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສະແດງຄວາມຮູ້ສຶກ, ການໄຄ່ເຕັ້ນ, ຄວາມຢາກໄດ້, ການໄດ້ຟັງ ວ່າມີຫຽັງແດ່ອອກ ດ້ວຍຍິດຂຽນ, ເປັນບັດ, ເປັນຂ່າວ, ເປັນຍິດໜັງສືພິມ, ເປັນສັນຍາລັກ ຫຼືເປັນຍິດແນະນຳ ແລະ ອື່ນໆ.
- ພາເຂົາເຈົ້າຫຼິ້ນເກມແບບໃຊ້ສະໝອງ – ຫຼິ້ນໄພ້, ຫຼິ້ນໝາກຮຸກ, ໝາກໂດມິໂນ ແລະ ອື່ນໆ.
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າຮູ້ວິທີໃຊ້ປຶ້ມເປັນຫຼັກຖານ ແລະ ອ້າງອີງ, ເບິ່ງຄຳຕອບກ່ຽວກັບມູນມືສາດ, ສັດສາດ, ພືກສາສາດ ແລະ ອື່ນໆ.
- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ກຳລັງໃຈ ແລະ ຍ້ອງຍໍແກ່ເຂົາເຈົ້າ. ແຕ່ຢ່າບັງຄັບ.
- ເອົາຍິດຮຽນເລກທີ່ເຕັ້ນໄດ້ປຈັກຕາ– ຍິດຮຽນຄົວຈິງໃນການນັບເງິນໜາດອັດ, ນັບກ້ອນເຂົ້າໜົມ, ໃນການວັດແທກ, ຊັ່ງນ້ຳໜັກ, ສ້າງຮູບເຮັຂາກຂະໜ, ວັດແທກໄລຍະການເດີນທາງ ແລະ ອື່ນໆ.
- ກຳນົດເວລາ ແລະ ລາຍການ ການເບິ່ງໂທຣະທັດຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ສົມເຫດສົມຜົນແກ່ເຂົາເຈົ້າ. ປ່ອຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຮັດ ແລ້ວ " ຊ່ວຍເຂົາ ".
- ຊ່ວຍເສີມສ້າງ ແລະ ຂຍາຍຫັດຖະທີ່ຈິນຕາມແກ່ເຂົາເຈົ້າ.
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຮູ້ ເຖິງຄວາມຈິງຂອງຊີວິດ, ຄວາມສວຍງາມ ແລະ ຄວາມໂສກເສົ້າຄືກັນ.
- ປ່ອຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຫຼິ້ນຕາມມາຍາ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຍັງເປັນເດັກ.
- ບໍ່ຄວນຫມົດຫວັງໃນຄົວຂອງເດັກຈັກເທື່ອ!

THINGS TO DO TO HELP YOUR CHILDREN

Doing

. . . Give them these gifts:
time,
patience,
good self-concept

. . . Listen to them--help them express ideas clearly

. . . Talk with them--help them to observe and discuss

. . . Ask for their opinions

. . . Let them make decisions and follow through

. . . Compliment their efforts sincerely

. . . Take them places--museums, banks, zoos, parks, libraries, parents' workplaces, etc.

. . . Read to them, even after they learn to read for themselves, fifteen minutes a day; ask them to retell the story

. . . Let them read to you; tell them words

. . . Let them see you read and enjoy

. . . Make books available--gifts, own shelf, library card, encyclopedias, dictionaries, etc.

. . . Help them write what they feel, see, want, or hear in letters, cards, lists, messages, journals, signs, compliments, suggestions, etc.

. . . Play family thinking games--cards, chess, checkers, dominoes, etc.

. . . Help them use reference books, looking up the answers to their questions about geography, animal and plant life, etc.

. . . Encourage and praise sincerely but don't push

. . . Give concrete math experiences--real experiences with coins, counting how many this and that, baking cookies, measuring, weighing, keeping charts, distances on trips, etc.

. . . Control the amount of time spent watching and the type of programs that are watched on TV

. . . Give reasonable responsibilities; let children "help"

. . . Help them develop a sense of humor

. . . Help them see reality in life, beauty as well as sadness

. . . Let them play and be children

. . . Never give up on children!

ວິທີທາງ
ທີ່ທ່ານສາມາດຊ່ວຍລູກຂອງທ່ານຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນ

- ທ່ານຈະຕ້ອງຮູ້ຈັກ ແລະ ສ້າງຄວາມຄຸ້ນເຄີຍກັບນາຍຄູຮູ້ລູກຂອງທ່ານ.
ປະຊຸມ ແລະ ສົນທະນາ ສິ່ງໃດທີ່ທ່ານຮູ້. ທ່ານບໍ່ຄວນລໍຖ້າ ຈົນໃຫ້ມີການເປີດກອງປະຊຸມ ພໍ່ແມ່ ແລະຄູຂຶ້ນ

- ໂອ້ລົມນຳຄູສອນ ກ່ຽວກັບຍັນຫາທີ່ມີຢູ່ບ້ານ.
ທ່ານບໍ່ຈຳເປັນທີ່ຈະເລົ່າ ທຸຣະກິດສ່ວນຕົວຫມົດໃຫ້ຮູ້ ແຕ່ວ່າການເກີດຂອງເດັກໃຫມ່, ການເຈັບໄຂ້ທີ່ມີອາ
ການຮ້າຍແຮງ ຫຼືການຢ່າຮ້າງ ສາມາດສິ່ງຜົນສະທ້ອນ ໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຮ່ຳຮຽນ ແລະ ການປະພຶດຂອງ
ເດັກ.

- ຮັບປັກໃຫ້ລູກຂອງທ່ານ ໄດ້ມີເວລານອນໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ
ເດັກນ້ອຍທີ່ພວມເຕີບໃຫຽ່ ມີຄວາມຕ້ອງການເວລານອນ 8-10 ຊົ່ວໂມງ -- ບາງຄົນອາດຕ້ອງການຫຼາຍ ກ່ວາ
ນັ້ນອີກ.

- ຮຽນຮູ້ວ່າ ລູກຂອງທ່ານໄດ້ເຮັດຫຍັງແດ່
ມີການບ້ານບໍ່? ມີຫຼາຍປານໃດ?

- ມີສຖານທີ່ ຕ່ຽນສງົບ ແລະ ມີແສງສວ່າງພຽງພໍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນໜັງສື.
ບໍ່ຈຳເປັ ທີ່ຈະມີສຖານທີ່ ຕ່ຽໂອ່ໂຖງ ຫຼຫຼາ ແຕ່ຫາກເປັນບ່ອນທີ່ຕ່າງໄກຈາກໂທຣະສັບ, ຈາກໂທຣະທັດ ແລະ
ອອກຈາກການປະຕິບັດວຽກງານອື່ນໆພາຍໃນບ້ານ.

- ຈຳກັດຂອບເຂດການເບິ່ງໂທຣະທັດ.
ການຄົ້ນຄ້ວາ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ນັກຮຽນຜູ້ທີ່ຮຽນໄດ້ດີໃນໂຮງຮຽນ ເປັນນັກຮຽນທີ່ເບິ່ງໂທຣະທັດຫນ້ອຍ. ຄວນ
ຕົກລົງລ່ວງໜ້າກ່ອນວ່າ ລາຍການໂທຣະທັດຫຍັງທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະເບິ່ງໄດ້. ເວລາຮ່ຳຮຽນ ຄວນປິດໂທຣະທັດໄວ້

- ມ້ວນກັບອ່ານໜັງສືກັບລູກຂອງທ່ານ.
ເດັກນ້ອຍ ຈະກາຍເປັນນັກອ່ານທີ່ດີໄດ້ນັ້ນ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອພໍ່ແມ່ເປັນຜູ້ມັກອ່ານ. ກໍເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນຄືກັນ ສຳລັບເດັກ
ນ້ອຍ ທີ່ເຫັນຜູ້ໃຫຽ່ອ່ານເພື່ອຄວາມເພີດເພີນ, ອ່ານເພື່ອຮູ້ຂ່າວຄາວ, ອ່ານເຮື່ອງເພື່ອວຽກງານ. ມັນເປັນ
ແບບຢ່າງໃຫ້ເດັກນຳດ້ວຍ.

- ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ລູກຂອງທ່ານໄດ້ຮູ້ວ່າ ທ່ານໃຫ້ຄຸນຄ່າສູງ ຕໍ່ການສຶກສາຮ່ຳຮຽນ.
ຖາມລູກກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນ. ມອບຄວາມຍ້ອງຍໍຕໍ່ຄວາມສຳເຣັດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຊ່ວຍລູກຂອງທ່ານໃຫ້ເຣັດສຳ
ເຣັດເປົ້າຫມາຍການຮ່ຳຮຽນ. ຖ້າສາມາດເປັນໄປໄດ້ ທ່ານອາດຈະເຂົ້າຮ່ວມກິຈກັມເດ່ືອນໃຫວຕ່າງໆ ທີ່ໂຮງ
ຮຽນຈັດຂຶ້ນ. ເປັນອາສາສມັກ ກໍ່ສາມາດເປັນໄປໄດ້. ຮັບຮູ້ ແລະ ສນັບສນຸນຄວາມມຸ່ງຫວັງ ແລະ ຄາດຫມາຍ
ຂອງໂຮງຮຽນ. ເດັກນ້ອຍ ຈະຮຽນໄດ້ດີ ກໍ່ແມ່ນຍິນພື້ນຖານການໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ຣະຫວ່າງພໍ່ກັບໂຮງຮຽນ.

CHAPTER 1

WAYS YOU CAN HELP YOUR CHILD LEARN IN SCHOOL

- **Get to know your child's teacher.**
  Share what you know. You don't have to wait for parent-teacher conferences.

- **Talk with the teacher about problems at home.**
  You don't have to tell all your personal business, but the birth of a new baby, serious illness or separation can affect a child's school work and behavior.

- **Make sure your child get enough sleep.**
  Growing children need 8 to 10 hours of sleep -- some even more!

- **Learn what's expected of your child.**
  Will there be homework? How much?

- **Provide a quiet, well-lit place to study.**
  It doesn't need to be fancy, but it needs to be away from phone, TV, and other household activities.

- **Limit TV.**
  Studies show that the students who do best in school watch the least TV. Agree in advance on which programs may be watched; keep the TV off at other times.

- **Read together.**
  Children to whom parents read generally become better readers. It's also important for children to see adults read for pleasure, for information and for work.

- **Show your child that you value education.**
  Ask about school. Praise the successes. Help your child set realistic academic goals. Attend activities as often as you can. Volunteer if you can. Know and support the school's expectations. Children learn best on the home-school team! Attend Chapter 1 Parent meetings.

ความสำคัญในการฟังเป็นสิ่งสำคัญ

" การฟังของลูกของท่านเป็นสิ่งสำคัญในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่พ่อแม่ "
นี่แม่นคำเว้าของท่านขงจื๊อ สะมิดที่ได้กล่าวในสะมัยก่อนนักอ่านสะตวางรากของพ่อแม่
และคะนะนักอ่าน " เถิงย่างใดก็ตาม, การสอนให้ลูกรู้จักวิธีฟังนั้น แต่วางเป็นสิ่งที่สำคัญกว่า"

ท่านสะมิด ได้แนะนำยางจุดในการที่จะช่วยให้ลูกของท่านเป็นนักฟังที่ดี.

๑. สิ่งเสิมให้เธิงเจ้าตั้งใจฟังในเวลาที่ท่านอ่านให้เจ้าฟัง และบอกให้เธิงแน่ว่า เธิงต้องการถามสะหนิดใดจากเธิง.

๒. ถ้วจากอ่านสู่เธิงเจ้าฟังแล้ว, ล้างความจิ่งจำให้แก่เธิงเจ้า โดยถามเธิงเจ้าในเรื่องที่กะวิธีที่ท่านอ่านมา. ให้เธิงเจ้าอาดมายมิด, ตอบคิดเรื่องลาวโดยละธรก เต็ำตื่อะธรกได้.

๓. อ่านเป็นจ้วดอะว่ายๆ, แล้วให้เด็กน้อยอ่านเป็นสวะกี่.

๔. ถามคิมก่รวกับล่ำดับของเหตกการของเรื่องที่กะวิธีเธิงได้อ่านสู่เธิงฟัง. ถามเธิงเจ้าว่าเรื่องลาวต่ำอีกเป็นดีแนวใด, เหตกการต่มา และเหตกการตอนสุดท้ายนั้นเป็นแนวใด.

๕. ร้องเพงร่วมกัน ฟังเพงร่วมกัน, เด็กถวนฟังเพงย่างละธรกเมื่อจะได้ร้องเพงขึ้นคืน.

๖. แนะนำแนวทางปากเป่าให้เด็กฟังแล้วมะยามให้เธิงตอบถามจิ่งจำ... แนะนำวรกงานที่ถ้องทำประจำวัน และวิธีปุงแก่งอาหาร.

" ถ้าท่านทำได้สิ่งดั่งกล่าวนี้, ท่านสะมิดกล่าวว่า: ท่านบ่มรึงแต่จะช่วยให้ลูกเป็นนักฟังที่ดีเต็ำนั้น , แก่มันยังจะช่วยให้ลูกของท่านเป็นนักอ่านที่ดีอีกด้วย".

ช่วยให้ลูกของท่านธรน และอ่าน

พ่อแม่สามาถกะทำได้หลายสิ่งหลายย่างเพื่อจะช่วยให้ลูกของท่านธรนรู้วิธีอ่าน และวิธีธรนโดยตัมะชาถ แบบถรกับการที่เธิงสอนเว้า. นี่แม่นคำเว้าของท่านโธเบิด, ที่ปึกสาของวิงการอิบล้างการกิกหนังสือของมะลาวิทะยาลัย อาธิโรนา ที่เมืองเด็กสัน. การอ้มรู้ของพ่อแม่เป็นสิ่งสำคัญ และมันหเป็นการล้างถวามปรุงแปงทางด้านตัถสะนะของเด็กที่การอ่าน และธรน. ท่านเบิด ได้ละนิการนะต่ำยางปะการซึ่งผู้เป็นพ่อแม่ถวนนำมาใช้,

๑. อ่านหนังสือพิมร่วมกับลูกของท่าน. ทวกการบ่งสิ่งโถละนา, กูปอางชุกธาถา, ฝากติวเรื่อง, รูบพาบ, เรื่องลาว และละถอนร่วมกัน. ช่วยเด็กให้ปะถิบัดกิจะกัมในการถอนยันตา.

๒. เธิงจิกตมายมาอ่านร่วมกัน ช่วยให้เด็กถอนจิกตมายบ.

๓. กองใตมิเจ็บ, ปากกา และส่ำล่ำดับธรนและการถุม.

๔. ปะจิกตมายบอกเถิงลูกไว้ และสุกยู้ให้ลูกธรนจิกตมายปะไว้.

๕. ให้เธิงบันติกรื่องไว้ในฟอมต่างๆ และละตู้กของจิกตมาย.

Listening Skills Are Important

"Listening to your child is one of the most important parenting skills," says Joyce Smith of the International Reading Association's Parents and Reading Committee. "However, teaching your child how to listen is even more important!"

Smith offers some tips for parents in helping their children become better listeners:

1. Encourage them to focus attention on you as you read to them or speak to them and be sure to tell them what kind of response you expect from them.

2. After reading to them, give them practice in recall by asking them questions about the story or poem. Have them draw a picture, recalling as many details as possible.

3. Read simple rhymes and have the child supply the rhyming word.

4. Ask you children to recall the sequence of events in a story or poem you have read to them. Ask what happened first, next, last.

5. Sing songs and play records with your children. Children have to listen carefully to repeat a song.

6. Give oral directions to children and make them responsible for recall... jobs they must do that day, or directions for a recipe.

"If you do these things says Smith, "you will not only be helping your children become more efficient listeners, but you will be helping them become better readers as well."

Helping Children to Read and Write

Parents can do many things to help children learn to read and write in the same natural manner in which they learn to talk, says Lois Bird, a consultant for the Program in Language and Literacy at the University of Arizona in Tucson. Parental support is important because it may make the difference in the attitudes that children develop toward reading and writing. Bird suggests some specific activities that parents can use:

1. Read the newspaper with your children. Check the ads, clip coupons, and read interesting headlines, photo captions, stories and the comics together. Help the children complete activities on the "Kiddie" page.

2. Sort through the mail and read letters together. Help your children write responses.

3. Have paper, pens and pencils available for writing and drawing.

4. Leave notes around the house for your children. Encourage you children to write notes to you.

5. Enter contests that require filling out entry forms and addressing envelopes.

๖. ติดประกาศตารางวรรคงานเป็นๆ ภายในเรือนเพื่อเด็กจะได้ช่วยเรา.

๗. เรียกชื่อร่วมกันกับลูกของท่าน. วางแผนการ และจรรยามารยาทอาหาร, อ่าน และปะติบัติวิธีปฏิบัติตามปึ้มถือกิน, และติดรั้วอาหารเพื่อปฏิบัติ.

๘. สอนให้รู้วิธีใช้ปึ้ม เคเลโฟน. ช่วยเรียกเจ้าของหมายเลข และเบิกเคเลโฟนของหมู่เรียกเจ้า. และนำวิธีใช้ปึ้มเคเลโฟนมาเรียง.

๙. จัดแสดงเรื่องราวสำคัญที่เกิดขึ้นประจำอาทิตย์ร่วมกัน.

๑๐. สิ่งที่เด็นกว่าหมู่แม่นควนตอบคำถามของเด็กทุกๆ ที่ที่กรองกับแนวคิด และก็พยายามละแถงออกในช่วยเหลือเด็กในการธำรง.

๑๑. ในเมื่อท่านได้พยายามใช้แนวคิดข่างบั้น, " ท่านเบิก ได้ละพูดว่า: " ท่านและลูกของท่านจะมีบว่าการธรรมในมากล่วนการอ่าน และการเรียน ย่แม่นสิ่งที่ลึกลับ และก็ตบ้วยยาก, แถมันอาดจะกายเป็นสิ่งที่ว่ายๆ และเพิ่มเติมอีกด้วย.

อ่านให้ลูกท่านฟังเป็นสิ่งสำคัญ.

อิงตามการค้นคว้าได้ชี้ให้เห็นว่า เด็กน้อยที่เคยฟังแม่อ่านหนังสือให้ฟังนั้น แม่นนักอ่านที่ดี. อิงตามคำเว้าของท่าน อันโตนี เฟรเดริก, นักปรัชญาในการอ่านเรื่องราว สมัยกลางโลกา ชี้ว่าท่านเองก็ต่างานปู่ในโรงธรรมหลายแห่งเช่นนั้น, " อ่านเรื่องสู่เด็กฟัง จะล้างให้เด็กละตรายถวามรับรู้ในเรื่องราวดีงาม และจะได้รู้แนวคิดของปึ้มเล่มนั้น. มันจะช่วยให้เด็กรู้จักวิธีฟัง และเอาใจใส่กรองกับลักษณะของมารา. ถวามหมายที่สำคัญไปกว่านั้นก็แม่นจะรักให้ลูก และบ้เป็นแม่แก่ได้ใกล้ชิดกับ และก็แบ่งปันประสบการณ์ให้กับตามกิดเกณฑ์มาตรฐาน.

ท่านเฟรเดริก ได้ละเสนอแนะคิดเป็นขาๆแนวในการใช้เวลาในการอ่านกับเด็กที่มีปะสิดติผิน.

๑. เรียกให้การอ่านกับลูกของท่านเป็นกิจกรรมอย่างสม่ำละเสมอ.

๒. จัดเรื่องที่มักใส่ภาชนะไว้. แล้วในที่มาเด็กจะเปิดภาชนะออกโดยบังเอิญ.

๓. อ่านร่วมกัน. ปรึกษาอ่านถึงและวัก ผลิตผลและหน้าโดยใช้สรรพสิ่งแวดล้อม.

๔. ในขณะที่อ่านอยู่นั้น, ให้บอกเด็กของท่านว่าขาวถ้ำท่านจะอ่านย่างหมิก และจะปะถ้ำใดถ้ำหนึ่งไว้. ให้ลูกเด็กคุ้มถ้ำนั้นใส่, ปรึกษาหารือกับอ่าน.

๕. ให้เด็กละแถงเป็นตัวละแถงในเรื่องๆ. ในเมื่อยิกนั้นมาธรรม ให้อ่านสรรเสริญอย่างถึงละแถงที่แท้จริง.

๖. จุกปุ้ให้ลูกของท่านละพูนละถอน, ยิกยาก และการสรรถ้ำกับของละถอน.

๗. โดยใช้เรื่องราวที่อ่านมาก่อนหลายถ้ำ, พยายามเร้ากิจอ่านยิก เพื่อให้ลูกแก้ในมากล่วนที่ยิก.

๘. อ่านสู่ลูกของท่านฟังในทุกๆแง่มุมของปึ้ม.

6. Post a "Helpers Chart" for your children to refer to when it is time for chores.

7. Share the cooking with your children. Plan and write out menus, read and follow cookbook directions, and measure the ingredients together.

8. Teach your children how to use the telephone book. Help them look up the names and numbers of friends they want to call, and show them how to use the Yellow Pages.

9. Keep a journal with your children, writing down noteworthy events that happen during the week.

10. Above all, respond to all your children's questions, thoughts and ideas, and express encouragement for all their attempts to learn.

"Once you try these ideas, "concludes Bird, "you and your children may discover that learning to read and write is not a mysterious, difficult process, but something that can be both pleasant and easy."

Reading to Children Is Important

Research shows that children whose parents read to them regularly are likely to become good readers. According to Anthony Fredericks, reading specialist for the Catasauqua Area School District in Pennsylvania, "Reading stories to children helps them develop an appreciation for written material and for the thoughts and ideas that books can convey. It helps children with their listening comprehension and their awareness of language patterns; but, most of all, it provides parents and children with a natural opportunity to be close and share a valuable experience."

Fredericks gives some specific suggestions for making reading time with children successful:

1. Make reading with your child a regular activity:

2. Record favorite stories on cassette tapes. Then the child can hear the story again later just by playing the tape.

3. Share the reading with your child. Take turns reading paragraphs or pages aloud.

4. As you read, inform your child that from time to time you will leave out a word. Ask you child to give the missing word. Switch these roles sometimes.

5. Ask your child to take the role o. a character in the story. Whenever that character's part comes up, ask your child to read using the character's voice.

6. Encourage your child to supply new endings, characters or settings to a story.

7. With a story that you have read many times previously, make intentional mistakes in the details and ask your child to correct them.

8. Read to your child from a variety of sources.

ຄຳສັນຍາຂອງພໍ່ແມ່

ພໍ່ແມ່ ແລະຄອບຄົວ ເປັນນາຍຄູຄົນສຳຄັນ ແລະຄົນທຳອິດຂອງເດັກ. ເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະໃຫ້ກຳລັງໃຈເດັກໃນການປະສົບຜົນສຳເຣັດໃນໂຮງຮຽນ, ຂ້ອຍສັນຍາວ່າ ຈະປະກອບສ່ວນດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້:

_____ ຂ້ອຍຈະຊອກສະຖານທີ່ທ່ຽງຮຽບສງົບໃຫ້ລູກຂອງຂ້ອຍໄດ້ຮຽນໃນທຸກໆແລງ (ປິດໂທຣະທັດ, ປິດວິທະຍຸໄວ້).

_____ ຂ້ອຍຈະຊຸກຍູ້ ແລະໃຫ້ກຳລັງໃຈລູກຂອງຂ້ອຍໃຫ້ໄດ້ເຮັດການບ້ານໃຫ້ສຳເຣັດໃນທຸກໆມື້.

_____ ຂ້ອຍຈະຕ້ອງຕັ້ນໃຈວ່າລູກຂອງຂ້ອຍໄດ້ນອນເຕັມອີ່ມ (ນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມ, ຕ້ອງເຂົ້ານອນໃນເວລາ ຄ:ooໂມງແລງ ແລະນັກຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມໃນເວລາ ຈ:ooໂມງແລງ.

_____ ຂ້ອຍຈະເບິ່ງວ່າໃນແຕ່ລະມື້ ລູກຂອງຂ້ອຍໄປໂຮງຮຽນຕົງເວລາ.

_____ ຂ້ອຍຈະໄປຮ່ວມກອງປະຊຸມຂອງພໍ່ແມ່ແລະຄຣູໃນຕອນແລງ.

_____ ຂ້ອຍຈະອ່ານໜັງສືກັບລູກຂອງຂ້ອຍຢ່າງໜ້ອຍ ๓๔ ນາທີໃນແຕ່ລະວັນ.

BEST COPY AVAILABLE

PARENT PLEDGE

Parents and family are children's first and most important teachers. To encourage my child's first and learning and success in school, I commit to do the following:

_____ I will provide a quiet place for my child to study every night (TV, Radio off)

_____ I will encourage my child to complete his/her homework everyday.

_____ I will make sure my child gets a good night's sleep (elementary students in bed by 8:30 p.m., Junior High students by 9:00 p.m.).

_____ I will see to it that my child arrives at school on time every day.

_____ I will attend Parent-Teacher Conferences and Back to School Nights.

_____ I will spend at least 15 minutes per day reading with my child.

ຂໍ້ສອບໃຫ້ນໍ່ແມ່

ໃນສຶກຮຽນປີນີ້ ທ່ານໄດ້ຕຽມພ້ອມຫຼາຍປານໃດ?
ໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນຂອງສຶກຮຽນໃຫມ່ປີນີ້ ມັນເປັນໂອກາດດີສຳລັບທ່ານທີ່ຈະຊັກໄຊບັນຫາ.
(ໃຫ້ຄະແນນດ້ວຍຕົນເອງ. ດ້ວຍຄະແນນ ๔ ຫາກທ່ານຮູ້ສຶກວ່າທ່ານທຳໄດ້ " ດີເລີດ " ຄະແນນ ๐ ຖ້າທ່ານຮູ້ສຶກວ່າທ່ານບໍ່ໄດ້ທຳຫຍັງຈັກຢ່າງ, ແລະຄະແນນຕ່າງໆອີງໃສ່ການປະຕິບັດຂອງທ່ານເອງ.

_____ ๑. ເຮົາເອງໄດ້ພົບພໍ້ກັບນາຍຄຣູຂອງລູກຂອງເຮົາແລ້ວບໍ່ໃນເລີ່ມຕົ້ນຂອງສຶກຮຽນ. ຫຼືບໍ່ກໍແມ່ນໃນກອງປະຊຸມ.

_____ ๒. ລູກຂອງເຮົາໄດ້ເຂົ້າໃຈເຖິງຄຸນຄ່າຂອງການສຶກສາທີ່ຈະສິ່ງເງິນໄດ້ຮັບໃນຄອບຄົວເຮົາ.

_____ ๓. ລູກຂອງເຮົາມີເວລາຮຽນຢ່າງສົມ່ຳສະເໝີ ແລະມີສະຖານທີ່ເຮັດການບ້ານ.

_____ ๔. ລູກຂອງເຮົາໄດ້ເຂົ້ານອນຕາມເວລາປົກຕິ, ແລະເຮົາກໍໄດ້ບັງຄັບນຳ.

_____ ๕. ເຮົາໄດ້ກຳຈັດຂອບເຂດເວລາໃນການເບິ່ງໂທຣະທັດຂອງລູກເຮົາ.

ທ່ານໃຫ້ຄະແນນຢ່າງໃດ?

ນໍ້ແມ່ນການປະເມີນເບິ່ງຄະແນນ. ຄະແນນ ๐๐ ຫາ ๐๔ ແມ່ນດີເລີດ. ຄະແນນ ๐๔ ຫາ ๐๗ ແມ່ນດີ.. ຖ້າວ່າຄະແນນຫາກຫຸດ ๐๔ ນັ້ນກໍຫມາຍຄວາມວ່າ ທ່ານຄວນຟ້າວຊັກໄຊສິ່ງໃດສິ່ງຫນຶ່ງໃຫ້ທັນກັບສະພາບສຶກຮຽນນີ້ໃຫ້ໄດ້.

ແຫ່ງທີ່ມາ:
ນໍ້ແມ່ນສາມາດສ້າງຄວາມປ່ຽນແປງໄດ້.
ສນັບ ເດືອນ ກັນຍາ ๒๐๐๐

PARENT QUIZ

How Ready Are You for the New School Year?

The beginning of the new year is a good time for making resolutions. Here are some to consider.

(Give yourself 5 points if you feel you do an "excellent" job, zero points for something you "never" do, and any score in between that you think you deserve.)

____1. I MEET MY CHILD'S teacher at the beginning of the school year - before conferences.
____2. MY CHILD KNOWS the importance of education in our family. He also knows that we expect him to do his best.
____3. MY CHILD HAS A REGULAR time and place for homework.
____4. MY CHILD HAS A REGULAR bedtime, and I enforce it.
____5. I LIMIT THE AMOUNT of television my child watches.

HOW DID YOU SCORE?

Here's the rating scale: 20 to 25 points is excellent. 15 to 19 points is good. Below 15 points may mean you need to make some new resolutions to get this school year started off right.

Source:
Parents Make the Difference
Issue - Sept. 1991

ภาษาภาษาปากเว้าสัมพันธ์กับประสบการณ์
ซึ่งธรรมดาจากการฟัง
ขยายติดด้วยแบบอย่างอันดี
ต้องการการฝึกฝน

ภาษาฟัง/ภาษาเว้า

ภาษาฟัง:

ก. อธิบายให้เด็กรู้ว่าเครื่องมือของการสื่อสารส่วนภาษาฟัง. จำเป็นต้องทั้งเว้าและเป็นต้องทั้งฟัง.

ข. ฟังเพื่อรู้จักสรร. สรรแรง และสรรค่อย, สรรช้าของสัตว์, สรรถ้วยเครื่องดนตรี, สรรที่เกิดจากธรรมชาติ, สรรที่เว้าแตกต่างกัน, น้ำหนักของสรร (สรรสูงสรรต่ำ), ลักษณะของสรร และอื่นๆ...

ง. ร่วมชื่นร่วมทุกข์ในเมื่อโอกาสมาถึงร่วมระลึกวัด. จำเป็นต้องรู้ภาษาโอกาสที่จะโอ้อวดกันใน เช่นแม่นว่าเวลามีงานศพจะมีหนังสือ. ย่อมกังวลใจในสรรที่ลืมกวนมายในบ้านเกินไป.

ค. ฝึกเกมชื่นเด็กจะมีติดนำเป็นตัวอย่าง. สร้างติดนำแบบง่ายๆและแบบยากๆ. (ตัวตนข้อยจะมาฝึกเกมชื่นมีติดนำ)

จ. จำเป็นโอกาสให้เด็กได้ฟังเรื่องราว และกะวี. อ่านให้เขาฟัง, ใช้เทียนอักและภาพชัด. ให้เขาอธิบายสิ่งที่เขาได้ยิน.

ฉ. ฝึกเกมชื่นมีความชำนาญ. สร้างลายภาพเมื่อให้เด็กชี้จำไว้. " ข้อยจะไปหักบ่อน และข้อยจะถือสิ่งของติดตัวไปนำมี..... " แต่ละคนต้องลายภาพนั้นเว้าจนกว่าลายภาพนั้นจะยาวเกินที่จะจดจำ.

ภาษาเว้า:

ก. สนทนาร่วมกัน. แต่ละคนมีหน้าที่ที่จะแบ่งปันภาษาฟัง และภาษาเว้า.

ข. เว้าเกี่ยวกับสิ่งที่ตาเห็น, วิธีเล่นวรรค , ประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน, ความรู้สึกของตน.

ง. เว้าในเวลาต่างๆ, เล่นวรรค, เล่นตาง, ชี้เดือง, เล่นกัน.

จ. ขยายคำสับ. วางเป้าหมายในการรับคำสับใหม่ในแต่ละวัน.

ฉ. สมมุติวัตถุต่างๆ. เว้าเกี่ยวกับร้านขายยาตาม ร้านขายเครื่องใช้, ร้านขายดอกไม้ และร้านค้าอื่นๆ ที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน.

BEST COPY AVAILABLE

๖. เว้าใบสิ่งที่ต่านได้อ่าน. สินทะนาแนวถืกถิ้นต่ และแนวถืกละอรก, และขับตามลอว ละถอนซึกะวิ. ถาถละเนสิ่งที่อาถจะเกิถสิ้นซึการบ่รูนแปวใบละถอน. มะยายามจิถจำ ลำถับ/สิ้นถอนลอวเหตถาน.

๗. เว้าใบสิ่งที่ต่านจับยาย, ต่านถิม, ต่านเต้น และต่านซิมธิถ.

๘. เว้าก่รูวกับละขนาถ, รูปะพัน, และสิใบสิ่งที่ต่านเต้น. ซึ้นเกมที่มิการนะถวว เอิ, " ล้อยเต้นสิ่งลอวอันนึ่ว....." สิ่งลอวอันนั้นถิวจะแม่น.

๙. เว้าละถอนซึ่วมิบิถบาถการละแถวน่า. ใช้นักธรูนละแถวต่าที่ลอวละถอน.

๑๐. ถามและถอบถำถาม.

๑๑. ช่วยใช้เด็กสร้างปะโยบที่ม่วน. ซุกยูใช้เล่าสร้างปะโยบใช้ถืกต้องกับไวยะกอน และออกส่ำนรูวอันถืกต้อง.

LANGUAGE IS BASED ON EXPERIENCE,
IS LEARNED THROUGH LISTENING,
IMPROVES WITH GOOD MODELS,
REQUIRES PRACTICE!

Listening:

1. Show children that 1/2 of communication is listening. Take turns talking and listening.
2. Listen for sounds -- loud sounds and soft sounds, animal sounds, warning sounds, nature sounds, different voices, different pitches (high sounds and low sounds), patterns of sounds, patterns of sounds, etc.
3. Enjoy some quiet time together. Try to find a time when there is very little to listen to in your home. Appreciate the lack of noise for a few minutes every day.
4. Play games where children have to follow directions. Make some directions easy and some hard. (Captain May I was a good game to practice following directions.)
5. Provide the opportunity for your children to listen to stories and poems. read to them. Use records and cassettes. Ask interpret what they hear.
6. Play memory games. Build lists for children to remember. ("I am going to go on a vacation and I am going to bring a _____." Each person adds to the list until the list is too long to remember.)

Talking:

1. Talk together. Each person shares the listening and talking responsibility.
2. Talk about things you see; talk about how things work; talk about day-by-day experiences; talk about how you feel.
3. Talk while you are walking, working, traveling, shopping, cooking.
4. Expand vocabulary. Make a point to learn new words every day.
5. Compare things. Talk about how groceries or toys or flowers are alike or different.
6. Talk about what you read. Discuss the main ideas, details, and causes in stories and poems. Predict what might have happened with some change in the story. Try to remember the order in which things happened in the story.
7. Talk about what you touch, smell, see and taste.
8. Talk about size, shape and color of what you see. Play guessing games. Say, "I see something _____." Guess what it is.
9. Act out stories. Have the students pretend to be the characters of the stories.
10. Ask and answer questions!
11. Help children work toward better-sounding sentences. Reinforce sentences with good grammar and enunciation.

ພຍາຍາມອ່ານໜັງສືກັບລູກຂອງທ່ານ
5 ບາດກ້າວທີ່ງ່າຍໆ

1. ເລືອກເອົາໜັງສືເຫຼັ້ມນຶ່ງອອກມາ. ຈະໃຫ້ລູກຂອງທ່ານເລືອກປຶ້ມຂອງລາວເອງ ຫຼືວ່າທ່ານເອງເປັນຜູ້ເລືອກກໍໄດ້ ຊຶ່ງເນື້ອໃນຂອງປຶ້ມເຫຼັ້ມນັ້ນ ເປັນທີ່ຈັບອົກຈັບໃຈລູກຂອງທ່ານໄດ້ ບໍ່ຄວນເລືອກແບບສຸ່ມເອົາ ຫຼືເດົາເອົາ. ຄວນຖາມລູກຂອງທ່ານ!

ກ. ຖ້າວ່າປຶ້ມເຫຼັ້ມນັ້ນມັນງ່າຍໂພດ, ປ່ອຍໃຫ້ລູກຂອງທ່ານ ບັນທຶກເອົາມາກ່ອນໃດໃສ່ເທບໄວ້ ຊຶ່ງສາມາດສ້າງໄດ້ ຄວາມຄ່ອງແຄ້ວ ແລະ ໄວ້ໃຈໄດ້.

ຂ. ຖ້າວ່າລູກຂອງທ່ານອ່ານແບບຄ້າງໆຄາໆ-ອຶກອັກ ທ່ານກັບລູກ ຄວນພັດປ່ຽນກັນອ່ານເປັນປໂຍກ-ສຳນວນ ຫຼືເປັນຕອນໆສລັບກັນໄປ.

ຄ. ຖ້າວ່າປຶ້ມເຫຼັ້ມນັ້ນຫາກຍາກຫຼາຍ, ທ່ານກໍເປັນຜູ້ອ່ານມັນ ແລະ ກໍອ່ານໃຫ້ຄ້ຳໆ ແລະ ປ່ອຍໃຫ້ລູກຂອງທ່ານ ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຮູບພາບຢູ່ໃນ ຫຼືໃຫ້ການສລຸບລວມຕອນທີ່ ທ່ານອ່ານ.

2. ໃຫ້ລູກຂອງທ່ານອ່ານໜັງສືໃຫ້ຄ້ຳໆ. ບາງຄັ້ງອາດຈະ ອ່ານພາກໃດນຶ່ງຂອງເຣື້ອງກ່ອນຮຽນໍ່ແລ້ວ. ປ່ອຍໃຫ້ລູກຂອງ ທ່ານເປັນຜູ້ເລືອກເອົາ ພາກທີ່ປະກອບດ້ວຍ " ການສນທຖ " ຫຼືທີ່ປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນທີ່ດີໆ ຫຼືອື່ນໆ...

ກ. ໃຫ້ລູກຂອງທ່ານອ່ານສູ່ທ່ານຟັງ, ສູ່ເມັຣຂອງທ່ານ ອ່ານສູ່ອ້າຍນ້ອງຂອງພວກເຮົາຟັງ ຕລອດຮອດກະຕ່ຳສັກທີ່ ລ້ຽງ.

ຂ. ພຍາຍາມສົ່ງເຫັບເຣື້ອງ ໃຫ້ມ່ເຖົ້າແມ່ເຖົ້າ ຫຼືປູ່ ຍ່າຟັງ ຫຼືພີ່ນ້ອງທີ່ຖືກຄໍກັນ ຫຼືຫມູ່ເພື່ອນອື່ນໆ.

ຄ. ທ່ານຈະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຟັງ ໃນເມື່ອລູກຂອງທ່ານ ເປັນຜູ້ອ່ານ. ພຍາຍາມໃຫ້ຄຳເຫັນໄປໃນທາງບວກ ຕໍ່ພາກ ຂອງເຣື້ອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລູກຂອງທ່ານຮູ້ວ່າ ທ່ານມີຄວາມສົນ ໃຈ.

3. ພຽງແຕ່ບອກຄຳສັບທີ່ບໍ່ຮູ້ ແລະ ບໍ່ເຂົ້າໃຈໃຫ້ລູກຂອງ ທ່ານນັບຄຳສັບ. ໃຫ້ປຸດໃຊ້ຈ້ຳບາບຸກົມ ເພາະມັນຈະຂັດຈ້ວ ຫວະເຮັດໃຫ້ເຣື້ອງກະດຶກກະດໍ່ ໂດຍສເພາະແລ້ວຖ້າລູກຂອງ ທ່ານອ່ານຍ້ຳ ບໍ່ຫຼຽນໃຫ.

ກ. ຫຼັງຈາກນັ້ນທ່ານກໍຫວນກັບຄືນ ໄປຫາຄຳສັບ ແລະ ຊີ້ ແຈງໃຫ້ຮູ້ເຖິງວິທີນຳໃຊ້ຄຳສັບຄຳອື່ນເປັນສ່ານວນ ຫຼືເປັນ ປໂຍກ ແລະ ກ່ຽວກັບຮບບຮູບທີ່ຂຶ້ນຕົ້ນຂອງຄຳສັບ ແລະ ສາມາດເຮັດໃຫ້ລາວມີຮ່ວງຮອຍແນວຄຶດທີ່ດີໄດ້.

.ໃນການຕີຣາຄາຫ້ວງຫນຶ່ງຫນຍາມບໍ່ໃຫ້ຂອກຄຳເຫັນ ໄປໃນທາງລົບເຊັ່ນວ່າຄຳສັບທີ່ງ່າຍໆແນ່ນນີ້ ເຈົ້າ ຄວນຮູ້ມັນ ມັນກ່ອນແລ້ວ ແລະ ອື່ນໆ...

4. ສົນທນາບົດເຣື້ອງ. ພຍາຍາມເຮັດໃຫ້ໄດ້ຫ້ວງຂອງປ່າ ຄືຫ້ວງອ່ານເຣື້ອງ ແລະ ຫ້ວງສົນທນາກັນ. ເປັນວິທີການນຶ່ງເພື່ອ ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມມີຊີວິດຊີວາ.

ກ. ພຍາຍາມບໍ່ຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ຫຼວງຫຼາຍເກີນໄປ.

ຂ. ຄຳຖາມຕ້ອງມີລັກສນະຕອບ " ແມ່ນ " ຫຼື " ບໍ່ແມ່ນ ".

ຄ. ຄຳຖາມທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດທັສນະ ກໍປະກອບເຂົ້າຄືກັນ. ມັນເປັນວິທີການທີ່ສ້າງຄວາມຫຼັກແຫຼມແກ່ເຮົາເຈົ້າ. ຄືວ່າໆ: ເຈົ້າຈະປ່ຽນແປງມາກສລຸບໄດ້ແນວໃດ?

5. ສັນຣະເສີນບ້ຽງບໍ່ໃຫ້ແກ່ລູກທ່ານ. ການອ່ານໜັງສືຈະ ຕ້ອງມີຄວາມມ່ໃຈ ແລະ ເບີກບານມ່ວນຊື່ນຫນຶ່ງຫ້ວງຂອງ ປ່າຍ .ບາງຄັ້ງກໍ່ໃຫ້ຄວາມສນິດສນົມແກ່ເຮົາເຈົ້າ: " ຂອບໃຈ ສຳລັບທີ່ເຈົ້າອ່ານໃຫ້ຂ້ອຍຟັງ " ແລະກໍ່ຄຶດຕາມໄປດ້ວຍ ຂອບໃຈ ຫຼືຄວາມປົດຫນັ້ນໃນຫົນເອງ ເປັນການແນະນຳທີ່ດີ ເລີດ ໃຫ້ແກ່ສນາຍການ.

ກ. ຊອກວິທີຕ່າງ ຮູບການສັນຣະເສີນ ດ້ວຍ ຄວາມຈິງ ໃຈ ແລະ ຄວາມສນິດສນົມ.

ຂ. ປັບປຸງ ແລະ ປະກອບສ້າງຮູບການສັນຣະເສີນໃຫ້ ດີຂຶ້ນ.

ຄ. ພຍາຍາມສັນຣະເສີນສ້າງໃຫ້ລູກຂອງທ່ານເພື່ອໃຫ້ ເຂົາກາຍ ເປັນ ຄົນຣະມັດຣະວັງ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈໃສ່. ນຳໃຊ້ສ່ານວນ, ນຳໃຊ້ການສກັດຣຽໃຫ້ຖືກ ຫຼືຮູ້ຄັດເລືອກ ເອົາເຣື້ອງ ທີ່ຫນ້າສົນໃຈ.

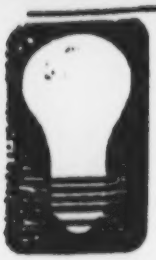

Reading with Your Child: Five Easy Steps

1.) **Select a book.** Either have your child select his or her own book or you select one based on a topic that you know will be interesting to the child. (Don't guess. Ask your child!)
   a. If the book is much too easy, let your child tape record parts of it to build fluency and confidence.
   b. If your child is a reluctant reader, alternate reading sentences or paragraphs with him or her.
   c. If the book is much too difficult, you read it aloud and let your child talk about the pictures or summarize sections that you read.

2.) **Have your child read aloud.** Sometimes just part of a story is sufficient. Allow the child to choose the part with the "action" or one with a good description, etc.
   a. Have him or her read to you, your spouse, younger brothers and sisters, the neighbors, even to pets.
   b. Try sending a taped read-along story to grandparents or a favorite relative or friend.
   c. Just be a good listener as your child reads. Try to comment positively on just part of the story to let your child know that you were paying attention.

3.) **Simply tell your child any unknown words he or she encounters.** Stopping to use a dictionary will interrupt the thread of the story especially if he or she is usually reluctant to read.
   a. Later on, you might go back to the word and demonstrate that using the other words in the sentence plus the first letter of the word can give him or her a good clue.
   b. At all costs, refrain from making negative comments about how easy the word was or that he or she should have known it, etc.

4.) **Discuss the story.** Try to make both reading the story and discussing it enjoyable experiences.
   a. Try not to ask too many questions!
   b. Ask some questions which require more than just a "yes" or "no" answer.
   c. Include opinion questions as a way to spark creativity.
   Sample: How would you change the ending?

5.) **Praise your child.** Reading should be enjoyable for both of you. Sometimes a sincere "thank you for reading to me" along with a smile or a hug will be the best praise for the situation.
   a. Find ways to praise honestly and sincerely.
   b. Praise improvement as well as good performance.
   c. Try praising your child for being attentive, using expression, using correct pronunciation, or for selecting an interesting story.

ຊ່ວຍລູກຂອງທ່ານ ໃຫ້ກາຍເປັນ ນັກອ່ານ

③ ບ່ອນໃຫ້ລູກຂອງທ່ານເບິ່ງທ່ານອ່ານໜັງສື ນີ້ແມ່ນວິທີ່ດີທີ່ສຸດ ທີ່ຈະສະແດງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ວ່າ ການອ່ານໜັງສື ເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ທ່ານຍັງໄດ້ເພີ່ມເພີ່ນນຳມັນອີກ.

④ ບອກໃຫ້ລູກນ້ອຍຮູ້ກ່ວາ ອ່ານໃຫ້ນ້ອງຟັງ. ລູກນ້ອຍໃຫຍ່ຈະມຸ່ມໃຈໃນຄວາມອາດສາມາດຂອງເຂົາ. ລູກນ້ອຍກ່ອາ ກ່ຈະປາກອ່ານໃຫ້ໄດ້ດີກັນກັບອ້າຍ, ເອື້ອຍ ແລະ ໝູ່ຄູ່ ຂອງເຂົາ.

ເມື່ອທ່ານເປີດປຶ້ມອ່ານຮອກມາ ກັບລູກຂອງທ່ານ ກໍ ເຫມືອນທ່ານໄດ້ເປີດໂລກອັນກ້ວາງໃຫຽ່ໃຫ້ແກ່ເຂົາ.

ທ່ານຈະເຮັດໃຫ້ນ້ອງເຂົາຮູ້ຄຶດ ແລະ ຝັນ , ແລະຢາກຮູ້ເພີ່ມຂຶ້ນ. ທ່ານນັ້ນແຫຼະ ທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ນ້ອງເຂົາຮຽນໄດ້ດີຂຶ້ນໃນໂຮງຮຽນ, ແລະ ວັນໜຶ່ງເຂົາອາດຈະຊອກຫາອາຊີບທີ່ດີໆໄດ້. ສິ່ງທີ່ປະເສີດກ່ວາໝູ່ ແມ່ນທ່ານໄດ້ໃຊ້ເວລາຮ່ວມກັນໄວ້ກັບຄອບຄົວຂອງທ່ານ.

ນີ້ແມ່ນວິທີ
ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ລູກຂອງທ່ານສົນໃຈໃນປຶ້ມອ່ານ,ແລະ ຊ່ວຍຮຽນຮູ້ຄວາມສາມາດໃນການອ່ານຂຶ້ນ.

① ເວົ້າລົມກັບລູກຂອງທ່ານ ໃນເວລາທ່ານຫຼິ້ນ, ໄປຊື້ເຄື່ອງຂອງ, ຫຼືກຳລັງເຮັດວຽກຢູ່ທີ່ບ້ານ. ຟັງວ່າເຂົາເວົ້າຫຽັງ. ຖາມເຂົາ. ເມື່ອເວລາເວົ້າກັບລູກຂອງທ່ານຈະຊ່ວຍເຂົາຮຽນຮູ້ໃນການໃຊ້ສັບ ແລະ ສຳນວນຕ່າງໆ.

② ອ່ານໃຫ້ລູກຂອງທ່ານຟັງ. ພະຍາຍາມອ່ານໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຟັງ ໃນທຸກໆມື້ຕາມເວລາອັນເກົ່າ. ກ່ອນນອນ ຫຼືວ່າເວລານອນມັກຈ່ອນກ່ເປັນເວລາທີ່ດີເຫມືອນກັນ. ປ່ອຍໃຫ້ເຂົາເປັນເປັນຜູ້ເລືອກເຣື້ອງເອົາເອງຂຶ້ນມາອ່ານ.

⑤ ໄປຫ້ອມຸດນຳກັນ. ຖາມນັກງານຫ້ອມຸດ ຊ່ວຍຫາປຶ້ມທີ່ລູກຂອງທ່ານມັກ. ຖ້າຫາກທ່ານບໍ່ມີບັດປຶ້ມປຶ້ມ ກ່ຖາມເຮັດເອົາຈັກອັນນຶ່ງ ແລະ ຄອບຄົວຂອງທ່ານກ່ສາມາດປຶ້ມປຶ້ມຢູ່ທີ່ນັ້ນໄດ້.

⑥ ເອົາປຶ້ມທີ່ກ່ຽວພັນກັບຄວາມສົນໃຈພິເສດຂອງລູກທ່ານໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ. ເຂົາມັກສັດ, ມັກກິລາ ຫຼື ອະນິຫານບໍ? ເຮັດໃຫ້ເຂົາມີຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ ນຳປຶ້ມອ່ານ ຫຼື ນິຕິຍະສານ ກ່ຽວກັບເຣື່ອງ ຫຼື ມິຕິກັມທີ່ເຂົາມັກ.

1. Talk with your children as you play, go shopping, or work around the house. Listen to what they say. Ask questions. When you talk to your children, you are helping them learn to use words.

2. Read to your children. Try to read to them at the same time every day. Bedtime or before a nap is a good time. Let *them* choose the story.

3. Let your children see you read. That is the best way to show them that you think reading is important, and that you enjoy it, too.

4. Ask older children to read to younger ones. The older children will be proud of their skills. The younger children will want to read like their older brothers, sisters, or friends.

5. Go to the library together. Ask a librarian for help in finding books your children will enjoy. If you don't have a library card, ask for one. With a card, your family can borrow books.

6. Give your children books about their special interests. Do they like animals, sports, or magic? Surprise them with books or magazines about their favorite interests or activities.

7. Keep books, magazines, and newspapers around your home so you and your children will always have something to read. Read aloud other things you see during the day. Read street signs, milk cartons, cereal boxes, and signs in store windows.

8. Plan outings for your children. Children learn from what they see and do. Take them to a park or a parade, or just out for a walk. Church and community groups also plan trips that your family might want to go on.

❼ ເອົາປຶ້ມອ່ານ, ວາລະສານ ແລະ ໜັງສືພິມ ຫລາຍຊະນິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄວ້ທີ່ບ້ານຂອງທ່ານ ເພື່ອໃຫ້ ທ່ານ ແລະ ລູກຂອງທ່ານໄດ້ມີໂອກາດໄດ້ອ່ານບາງສິ່ງບາງ ຢ່າງເລື້ອຍໆ.ອ່ານໃຫ້ດັງໆ ສິ່ງທີ່ທ່ານເຫັນ. ອ່ານປ້າຍກິດ ຈາລະຈອນຕາມຖົນຫາງ, ປ້າຍໂຄສນາສິນຄ້າ ທີ່ຕິດຢູ່ຕາມ ຮ້ານຄ້າຕ່າງໆ.

❽ ວາງແຜນການ ນາລູກຂອງທ່ານ ໄປຫ້ຽວນອກ ບ້ານ. ເດັກຈະຮຽນຈາກສິ່ງທີ່ເຂົາເຫັນ ແລະ ສິ່ງທີ່ເຂົາກະ ທຳ. ພາເຂົາເຈົ້າໄປຫ້ຽວຫຼິ້ນ ຕາມສວນສາທາລະນະ ຫຼືເບິ່ງ ການສວນສນາມ, ຫຼືພາອອກໄປຢ່າງຫຼິ້ນຫັມມະດາ. ຫາງ ສມາຄົມ ກໍມີແຜນໄປຫ້ຽວຄືກັນ ຊິ່ງທ່ານເອງ ແລະ ຄອບຄົວ ກໍອາດຕ້ອງການໄປນຳໄດ້.

Reading Is Fundamental - RIF ໄອອາຣ໌ແອຟ ແມ່ນຊື່ຂອງອົງການແຕ່ງຊາດທີ່ນຳມາເດັກໃຫ້ອ່ານ. ຖ້າຄິ ຄວາມຫມາຍເປັນພາສາລາວກໍຄື : *ມື້ນຖານຂອງຄວາມຮູ ແມ່ນການອ່ານ*. ໄອອາຣ໌ແອຟ ແມ່ນສ້າງຂຶ້ນໃນປີ 1966 ແລະ ດຳເນີນງານຕາມການຈັດຕັ້ງຕ້ອງຖືນ ນັບເປັນພັນໆ ແຫ່ງໃນທົ່ວ ສຫະຣັຖ. ຢາກຮູ້ລາຍລະອຽດຕື່ມ ຈົດໝາຍ ຫາ: RIF
POBox : 23444
Washington, DC. 20026

❾ ເວົ້າຄຳຍາ, ກາບກອນ ແລະ ລຸມລຶກ ແລະ ຮ້ອງເພງຮ່ວມເຂົາເຈົ້າຟັງ. ບົດເພງ ແລະ ກາບກອນ ແມ່ນ ເປັນສິ່ງທີ່ເດັກຈື່ຈຳໄດ້ງ່າຍ, ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພວກເຂົາເຈົ້າ ຈະ ເວົ້າແລະ ຮ້ອງຮ່ວມກັນໄດ້ ທັນຄອບຄົວ ແລະ ສມາຊິກ. ນິດກອນນັ້ນ ຍັງຊ່ວຍໃຫ້ເດັກຮູ້ກ່ຽວກັບການຍັນຮຽງໃນຄົວ ໜັງສືນຳອີກ.

❿ ເລົ່າເຣ້ືອງກ່ຽວພັນກັບຄອບຄົວ, ແລະ ນິທານທີ່ ທ່ານມັກ ຕອນທ່ານຍັງເປັນເດັກນ້ອຍ. ບອກພໍ່ເຖົ້າແມ່ເຖົ້າ ແລະ ສມາຊິກຄອບຄົວທຸກໆຄົນ ເລົ່າເຣ້ືອງຮ່ວມເດັກຟັງຄືກັນ. ຈົ ຂຽນເຣ້ືອງຈຳນວນນຶ່ງໃນນັ້ນລົງ. ເຣ້ືອງທີ່ເດັກເວົ້າກໍຄືກັນ. ຮັກສາມັນໄວ້ ເພື່ອໄວ້ເລົ່າໃຫ້ລູກຫລານຟັງໃນເທື່ອຕໍ່ໜ້າ.

BEST COPY AVAILABLE

9. **Say rhymes, raps, and poetry, and sing songs.** Rhymes and songs are easy for kids to remember, so they can say them and sing them along with the rest of the family. Rhymes also help them learn letter sounds.

10. **Tell stories about your family,** and stories you enjoyed hearing when you were a child. Ask grandparents and other family members to tell stories, too. Write down some of these stories, and also ones your children tell. Save them to read aloud at another time.

Publication of *Literacy: Your Children Become Readers* is made possible by a grant from the John D. and Catherine T. MacArthur Foundation.

Reading is Fundamental. RIF, and the unique design showing an open book with a smiling face on it and Reading is Fundamental underneath are all registered service marks of Reading is Fundamental, Inc. All rights reserved

© 1989 by Reading is Fundamental, Inc. Permission is hereby granted to reproduce and distribute this publication for educational and non-commercial purposes only. Printed in U.S.A.

For more information, write to:
RIF
P.O. Box 23444
Washington, D.C. 20026

Reading is Fundamental—RIF—is a national non-profit organization that gets children to read. Founded in 1966, RIF works through local programs in thousands of communities throughout the U.S. RIF's series of Parent Guide brochures is designed to help parents encourage reading in the home.

Helping your children become readers

When you open a book with your children, you are opening the world for them.

You are making them think and wonder, and want to know more. You are helping them to do well in school, and someday find a good job. Best of all, you are enjoying time together as a family.

Here are ways to interest your little ones in books, and help them learn skills that will lead to reading.

ວິທີການ ສຶບຢ່າງ
ພໍ່ແມ່ສາມາດປັບປຸງ ພັນລໍາເຣັດຂອງລູກໆໄດ້

1. *ແກ້ໄຂຂໍ້ຂ້ອງໃຈໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ໃນເມື່ອເວລາເຂົາເຈົ້າຖາມ.* ທຸກໆຄໍາຖາມ ເປັນ " ຄໍາສອນຊິ່ວຍາມແຕ່ວ່າໂອກາດ " ມັນສາມາດຫຼຸດລອດຕາຍໄປໄດ້ ໃນເມື່ອຕາກແກ່ຍາວຄໍາຖາມ ຂອງເຂົາເຈົ້າໄວ້. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ຄວນຊອກຕາຄໍາຕອບ ຮ່ວມກັນໂດຍດັ່ນຕີ.
2. *ຟັງ ແລະ ຢັ່ງຖາມເບິ່ງຕັ້ສນະຂອງເຂົາເຈົ້າ.* ຖ້າຕາກຕ່ານລ້ວງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ມີຄວາມເຊື່ອຕມັ້ນໃນຄົນເອງຕີ່ບ້ານ ດ້ວຍການສແດງອອກຊຶ່ງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຂົາເຈົ້າແມ່ນສໍາຄັນ, ພວກເຂົາເຈົ້າຈະມີຄວາມພາກພູມໃຈ ໃນຕົວຂອງ ເຂົາເຈົ້າເອງ ມັນສໍາຄັນເປັນຢ່າງຍິ່ງໃນເມື່ອເຂົາຢູ່ຕ້ອງຮຽນ.
3. *ຍ້ອງຍໍ ແລະ ສັນຣະເສີນລູກຂອງຕ່ານ.* ເວລາຕີ່ພວກເຂົາຕາກກະຕ່າຄວາມດີໃນໂຮງຮຽນ ກໍ່ຄືຢູ່ຕີ່ບ້ານ ຄວນສແດງ ຄວາມປິຕິຍິນດີ ແລະ ພາກພູມໃຈ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ວ່າ ຕ່ານມີຄວາມຫນ້ງໃຈສໍ່າໃດ.
4. *ອ່ານໃຫ້ດັ້ງໆຕ່ກັນຟັງ.* ເລີ່ມນາເຂົາອ່ານ ຕັ້ງ ແຕ່ເຂົາຍັງນ້ອຍ. ຄົນມັກອ່ານ ແມ່ນເລີ່ມຕົ້ນອ່ານຢູ່ຕີ່ບ້ານ ແລະ ການສຶກ ສາສ່ວນຫຼວງຫຼາຍແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມສາມາດໃນການອ່ານ.
5. *ສ້າງແບບຢ່າງໃຫ້ເດັກນ້ອຍ ມີຄວາມມ່ວນຊຶ່ນ ແລະ ຕິດມັນກັບການອ່ານ* ອ່ານສູ່ເຂົາຟັງ ແລະ ສແດງໃຫ້ເຂົາເຫັນ ເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການອ່ານ ໂດຽໃຫ້ມີປຶ້ມອ່ານ, ປຶ້ມນິຍາຍ ແລະ ຫນັງສືພິມຫຼາກຊນິດຕີ່ເປັນໄປໄດ້ ໄວ້ຕີ່ເຮືອນ ເວລາອ່ານ ເພື່ອຄວາມສງົບງຽບ ຄວນປິດໂທຣະທັດໄວ້.
6. *ຢູ່ໃນບ້ານ ຄວນຊອກຕາສຖານຕີ່ ສົ່ງຽບສງົບ ແລະ ປະກອບເປັນຢ່າງດີດ້ວຍອຸປກອນການຮ່ຳຮຽນ.* ມີປຶ້ມວັຈນານຸກົມ ປຶ້ມແຜນຕີ່ ແລະ ອຸປກອນອ້າງອີງແບບລບັບ. ເຣັດແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຈະເຣັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມສາມາດດີ ໃນການເຣັດ ການບ້ານ.
7. *ສ້າງຣະບຽບການ ໃນການໃຊ້ເວລາຫຼິ້ນ, ເວລາຮັປຕານອາຫານ, ເວລາຮຽນ ແລະ ເວລາເຂົ້ານອນ.* ຄວາມສໍາຄັນ ຂອງໂຄງຮ່າງ ແລະ ການວາງຕາກລາງເວລາ ແມ່ນສອນໃຫ້ຮູ້ ຕີ່ຄໍາຣົງຊີວິດແມ່ນເປັນໄປຕາມຕາກລາງເວລາຕີ່ກໍ່ ນິດໄວ້.
8. *ມອບວຽກໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຣັດ ໃນຣ່ວເວນບ້ານ* ເຖິງແມ່ນວ່າເຂົາຍັງສນຸ່ມນ້ອຍໂມດກ່ຕາມ ເຂົ້ມຂຍາຍຕັ້ສນະການອອກ ແຮງງານ ອັນຖືກຕ້ອງໃຫ້ເຂົາ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ມີຣະບຽບວິນັຍແກ່ຕົນເອງ ໃນເມື່ອເວລາເຂົາຢູ່ໂຮງຮຽນ.
9. *ຖາມເບິ່ງລູກຂອງຕ່ານ ວ່າເຂົາຮຽນສຣ້ວແດ ແລະ ພຍາຍາມໃຫ້ກຸ່ຂອງເຂົາຮູ້ບ່າດ້ວຍ.* ຄວາມສົນໃຈຂອງຕ່ານ ແມ່ນສແດງອອກຢູ່ຕີ່ວ່າ ຕ່ານຄິດວ່າໂຮງຮຽນແມ່ນສໍາຄັນ.
10. *ພາເຂົາໄປປະສົບກັບສິ່ງພາຍນອກ, ໄປຫ່ສນຸກ, ໄປຫ່ພິພິຕພັນ, ບ່ອນຫຼິ້ນ , ການສແດງຟີ ແລະ ງານຫລາກຫລັກ.* ວິທີການຕີ່ຕ່ານສົນໃຈຕີ່ງ່ານ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ລູກຂອງຕ່ານໄດ້ຮູ້ເຖິງສິ່ງໃຫ່ໆ ແລະ ຊ່ວຍເຣັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ມີຄວາມຈູບຈ້າວຕ້ານ ແລະ ເຂົ້າໃຈຕີ່ຕ່ການສຶກສາຮ່ຳຮຽນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

TEN WAYS PARENTS CAN IMPROVE CHILDREN'S SUCCESS IN SCHOOL

1. *Handle questions when they're asked.* Every question is a "teachable moment" that could slip by if left for later, so search out answers together.

2. *Listen to and ask for your children's opinions.* If you build children's self-esteem at home by showing that their feelings are important, they will have the confidence in themselves that is so important in the classroom.

3. *Praise your children.* When they do a good job in school or at home, let them know how proud you are.

4. *Read aloud to each other.* Start early - a love of reading starts at home, and so much of education depends on the ability to read.

5. *Teach your child the joy of reading by example.* Read and show how important reading is by having all kinds of books, magazines and newspapers available at home. Turn off the T.V. for quiet reading time.

6. *Provide a quiet, well-equipped study place at home.* Have a dictionary, an atlas and other reference materials available so that children are best able to do their homework.

7. *Establish a routine for playtime, meals, studying and bedtime.* The importance of structure and time planning are taught when you live according to a schedule.

8. *Give even very young children "jobs" to do around the house.* Developing good work habits early helps children apply self-discipline in school.

9. *Ask your children what they are studying and get to know their teachers.* Your interest demonstrates that you think school is important.

10. *Venture out to the library, museums, plays, craft shows and fairs.* Interesting experiences expose your children to new things and will help them absorb and understand their school work.

For the free booklet, "The Little Things Make a Big Difference" write to World Book Educational Products, Station 14, 101 Northwest Point Blvd., Elk Grove Village, IL 60007. Send a self-addressed envelope with your request.

ຄຳເວົ້າທີ່ເຮັດໃຫ້ຫມົດກຳລັງໃຈ	ຄຳເວົ້າທີ່ເຮັດໃຫ້ມີກຳລັງໃຈ
• ກູຫມົດຄວາມຕັ້ງໃຈບ່າມີງແລ້ວ • ມີງບໍ່ສາມາດເຮັດຫຍັງຖືກຕ້ອງໄດ້ດອກ • ເບິ່ງແດ່ ມີແຕ່ອັນຜິດ • ເຈັ້ຣນີ້ເປັນເຈັ້ຣກີ, ແຕ່... • ມີງຈັ່ງແມ່ນເປັນຄົນເຫງົ້ກຫງາກເຊົ້ຳແຫ້ໆ • ເອົາມານີ ກູຊິເຮັດໃຫ້ມີງ • ບໍ່ເຮັດແບບນີ້ ຄິມາໂງ່ເຖົ້ຳແຫ້ • ຫ້ຳວຈອນຍັງສາມາດເຮັດໄດ້. ແຕ່ມີງເປັນຫຍັງຈຶ່ງບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ຄືລາວ. • ກູໄດ້ອະທິບາຍອັນນີ້ໃຫ້ມີງຄົ້ວຫຼາຍມັ້ນເທື່ອແລ້ວ • ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງມີງບໍ່ເຮັດຖືກຕ້ອງໄດ້ທຸກໆເທື່ອ • ອີກຄົນປ່ານໃດມີງຈະເປັນຜູ້ໃຫຽ່ໄດ້ເທື່ອ • ກູເຕືຣນຍອກມີງວ່າ ອັນນີ້ມັນຈະເກີດຂຶ້ນ • ເປັນຫຍັງມີງຈຶ່ງບໍ່ຟັງຈັກເທື່ອ • ມີງມີກ້ອນຄິນຢູ່ໃນຫົວມີງ • ກູບໍ່ມັກມີງຄອກ ຖ້ຳ... • ເປັນຫຍັງຍາມໃດ ມີງກໍ່ເປັນຄົນເຊົ້ຳເລີຣໆ • ອັນນີ້ໃຜໆກໍ່ຮູ້ • ມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນກັບມີງ • ມີງຢ່ຳໂສ້ • ມີງບໍ່ໄດ້ເຈັບຫຍັງດອກ • ມີງເປັນຄົນຂີ້ຄ້ວ, ນັກອັນທະພານ, ຂີ້ໂກງ ແລະ ອື່ນໆ... • ມີງຕົ້ນຜິດ • ມີງບໍ່ຄິດອກກັບ... • ຕ່ມີງໃຫ້ກູເຮັດແນວໃດ • ມີງເປັນຄົນປະເພດທີ່ໄຮ້ຄວາມຫວັງ • ມີງເຮັດບໍ່ໄດ້ຈັກເທື່ອດອກ • ມີງເປັນຫຍັງ ເປັນກະເຕັຍບ່ • ຄົນຂີ້ໂກງ, ຄົນຂີ້ຄ້ວ • ມີງນີ້ແຫຼະ ມາໃຫ້ກູເປັນບ້າ • ເປັນຫຍັງມີງຈຶ່ງບໍ່ສາມາດ ເປັນຄົນດີໄດ້ຄືກັບ ... • ກູຮູ້ແລ້ວວ່າມີງບໍ່ສາມາດເຮັດອັນນີ້ໄດ້	• ໃນບາງຄົ້ງຄາວ ຄົນເຮົາກໍ່ມີຄວາມຜິດພາດກັນໄດ້ • ເຈົ້າເປັນຄົນ ທີ່ມີຄວາມສາມາດເຮັດໄດ້ • ຜິດພາດນ້ອຍຄຽວ ກໍ່ບໍ່ເຖິງກັບຜິດຫຶດຫມາຍ • ເຈົ້າເຮັດດີຂຶ້ນຫຼາຍແລ້ວ • ເຈົ້າພະຍາຍາມເບິ່ງ ເຈົ້າຈະຕ້ອງເຮັດໄດ້ • ນີ້ເປັນວຽກທີ່ເຮັດໄດ້ດີຫຼາຍ • ຂ້ອຍຊ່ວຍໃຈບ່າເຈົ້າຫຼາຍໆ • ປະເສີດແຫ້ໆ • ຂ້ອຍຊ່ຶມເຊີ່ຍ ຕ່ການປະຜິດທີ່ຫນ້າຍ້ອງບ່ຂອງເຈົ້າ • ຈົ່ງພະຍາຍາມເຮັດວຽກໃຫ້ໄດ້ດີຂຶ້ນເລື້ອຽໆ • ເປັນແນວຄິດທີ່ປະເສີດ • ວຽກຂອງເຈົ້າເຮັດໄດ້ດີຂຶ້ນຫຼາຍແຫ້ໆ • ຂ້ອຍມັກອັນທີ່ເຈົ້າຟັງຄວາມ • ຂ້ອຍກໍ່ເບິ່ງຢຫ່ວ່ຳ ເຈົ້າພະຍາຍາມເຮັດ • ຊ່ຶມເຊີ່ຍ. ເຈົ້າເຮັດ .... ຖືກຕ້ອງແລ້ວ • ຂ້ອຍມີຄວາມພາກພູມໃຈຫຼາຍ ທີ່ໄດ້ເປັນພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ • ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງເຈົ້າ ມີຄຸນຄ່ຳອັນແຫ້ຈິງ • ເຈົ້າເປັນຄົນທີ່ເຮັດວຽກຢ່ຳງເອົ້ຳຈິງເອົ້ຳຈັງ • ອະນຸຍາດໃຫ້ພວກເຮົາເລົ່ຳເຮື່ອງຂອງເຈົ້າສູ່ຄອບຄົວຟັງ • ຢ່ໃຫ້ເຈົ້າອອກຄວາມຄິດສູ່ຂ້ອຍ/ ທຸກໆຄົນຟັງ • ເຈົ້າເຮັດ ເບິ່ງຄືວ່ຳມັນງ່ຳຍຂຶ້ນ • ເປັນການຕັດສິນໃຈທີ່ດີທີ່ສຸດທີ່ໄດ້ເຫັນເຈົ້າເປັນ... • ມັນເປັນການກະທ່ຳ ທີ່ເຮັດໄດ້ດີຫຼາຍ • ຂ້ອຍສາມາດຟັງເຈົ້າອ່ານຫນັງສື (ຮ້ອງເພງ ແລະ ອື່ນໆ) ໝົດມື້ກໍ່ໄດ້ • ຂ້ອຍກໍ່ຮູ້ວ່ຳ ອັນນີ້ມັນຍາກຫຼາຍ • ຂ້ອຍເຂົ້ຳໃຈດີ ວ່ຳເຈົ້າມີຄວາມຮູ້ສຶກແນວໃດ • ເບິ່ງຄືເຈົ້າມີນໃຈໃນ... • ວຽກດີ • ຄ່ຳເນີນໄປໄດ້ດີ. ເຮັດວຽກຍາກຈະໄດ້ຮັບຜົນດີ • ນັ້ນປະເສີດທີ່ສຸດ • ຄວາມເມດຕ່ຳຂອງເຈົ້າ ນ່ຳໃຫ້ມີຄວາມສຶດຊື່ນທີ່ສຸດ • ເຈົ້າມີຮອຍຍິ້ມອັນສວຍງ່ຳມ • ເຈົ້າມີຄວາມອົດທົນດີດີ

WORDS THAT DISCOURAGE

I'm ready to give up on you
You can't do anything right.
Look at all those mistakes.
This is a good paper, but . . .
You are so clumsy.
Here, let me do it for you.
No, do it this way, stupid.
John can do it. Why can't you?
I've explained this a thousand times.
Your brother/sister always does it right.
When are you going to grow up?
I told you this would happen.
Why don't you ever listen?
You have rocks in your head.
I won't like you if . . .
Why are you always a slowpoke?
Everybody knows that.
What is the matter with you?
Boys don't cry.
You aren't hurt.
You are a liar, bully, cheat, etc.
You are wrong.
You are not good at _____.
What am I going to do with you?
You are a hopeless case.
You'll never do it.
What are you, a sissy?
Cheater. Liar.
You are driving me crazy.
Why can't you be as good as _____.
I knew you couldn't do it.

Words that Discourage and *Words that Encourage*
by Dr. William Helton

WORDS THAT ENCOURAGE

Everybody makes mistakes sometimes
You are the kind you can do it.
Failure is no crime.
You are improving.
You try it. You can do it.
This is very nice work.
Thanks so very much.
This is really great.
I appreciate your considerate behavior.
Keep up the good work.
What a great idea.
Your work is really improving.
I like the way you are listening.
I can see that you are trying.
Bravo! You got _____ right.
I am very proud to be your parent.
Your help is really appreciated.
You are really getting down to work.
Let's read your story to the family.
Please, tell your ideas to me/everybody.
You make it look so easy.
It's wonderful to see you so _____.
That was a very good deed.
I could listen to you read (sing, etc.) all day.
I know it is very hard.
I understand how you must feel.
You seem interested in _____.
Good work.
Nice going. Hard work gets results.
That's great!
Your kindness is so refreshing.
What a nice smile you have.
Good effort!